

DIARIO DE SESIÓNS DO PARLAMENTO DE GALICIA

Número 4

IV lexislatura

Serie Pleno

Sesión plenaria 1 de decembro de 1993

Presidencia do Excmo. Sr. D. Victorino Núñez Rodríguez

ORDE DO DÍA

**Punto único.- Proposta de candidato a presidente da Xunta de Galicia,
presentación do seu programa de goberno e elección.
(Continuación).**

SUMARIO

Reiníciase a sesión ás doce e vinte minutos da mañá.

Proposta de candidato a presidente da Xunta de Galicia, presentación do seu programa de goberno e elección. (Continuación).

Intervención do G.P. do BNG: Sr. Beiras Torrado (BNG) (páx.67).

Resposta do candidato á presidencia da Xunta: Sr. Fraga Iribarne (páx.76).

Réplica do G.P. do BNG: Sr. Beiras Torrado (BNG) (páx.79).

Contrarréplica do candidato á presidencia da Xunta: Sr. Fraga Iribarne (páx.82).

Suspéndese a sesión á unha e corenta e cinco minutos da tarde e reiníciase ás catro e trinta e cinco minutos da tarde.

De conformidade co artigo 136.5 do Regulamento, o señor presidente anuncia a hora da votación de investidura do candidato á presidencia da Xunta (páx.83).

Intervención do G.P. dos Socialistas de Galicia: Sr. Sánchez Presedo (S) (páx.83).

Resposta do candidato á presidencia da Xunta: Sr. Fraga Iribarne (páx.94).

Réplica do G.P. dos Socialistas de Galicia: Sr. Sánchez Presedo (S) (páx.97).

Contrarréplica do candidato á presidencia da Xunta de Galicia: Sr. Fraga Iribarne (páx.98).

Intervención do G.P. Popular de Galicia: Sr. Vázquez Portomeñe (P) (páx.99).

Resposta do candidato á presidencia da Xunta: Sr. Fraga Iribarne (páx.102).

Suspéndese a sesión ás seis e quince minutos da tarde e reiníciase ás sete da tarde.

Votación: Queda elixido presidente da Xunta de Galicia o Sr. Fraga Iribarne por 43 votos a favor.

O señor presidente comunícalle á Cámara que queda outorgada a confianza ó candidato á presidencia da Xunta de Galicia, Sr. Fraga Iribarne.

Levántase a sesión.

Eran ás sete e seis minutos da tarde.

Ábrese a sesión ás doce e vinte minutos da mañá. Preside o presidente do Parlamento acompañado de tódolos membros da Mesa, que é asistida polo Oficial Maior e o letrado señor. Caride.

Ocupa o banco do Goberno o Presidente da Xunta en funcións, acompañado de tódolos conselleiros en funcións.

Proposta do candidato a presidente da Xunta de Galicia, presentación do seu programa de goberno e elección. (Continuación).

O señor PRESIDENTE: Prosegue a sesión nos termos establecidos no Regulamento da Cámara, que non sufriu variación a este respecto.

Para contestar ó discurso do candidato ten a palabra, en primeiro lugar, o portavoz do Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego.

O señor BEIRAS TORRADO: Señor presidente, señorías, "unha estadea anda a bourar a Europa", ¿sóalles coñecido? Unha pantasma percorre Europa, máis non é aquela á que se refería quen todos vostedes ben saben en 1848, senón máis ben a súa antítese, o seu contrario mesmamente. É a estadea da crise, do paro levado ó paroxismo, da nova *maré* fascista, dos horrores *goyescos* da guerra outra volta nos Balcáns, da xenofobia racista, do "Ministerio da Verdade" orwelliano no control universal da información, da matanza dos inocentes en Palestina dous mil anos despois das Escrituras, do xenocidio en Somalia ou nas selvas amazónicas, da irracionalidade elevada a paradigma demencial da actividade económica, da democracia travestida en coartada para Boris Eltsin, Pinochet, da concepción policial da orde cidadá que mata en defensa propia a inofensivas mulleres peixeiros desarmadas, tal vez en efemérides da ponte ferrolá das Pías, ou das rúas de Gasteiz de hai vinte anos; da parodia brechtiana de xusticia, que absolve a narcotraficantes -disque por falla de probas abondo- mentres encarcera a mozos insubmisos por demostraren máis firmeza e valor có o que disque se lle supón ó exército ós militares que gabea nos cuarteis.

Neste panorama avesío de involución social, ideolóxica e política en Europa e arredores, en metrópolis e arrabaldos sitúase a conxuntura política actual do noso país. Queiramos ou non esa é a paisaxe escénica

na que se desenvolve o debate político que hoxe nos ocupa, para a investidura dun candidato á Presidencia do Goberno autónomo de Galicia. Poderíamos pechalo os ollos, corre-los cortinóns, torna-las contras, abate-las persianas e choérmonos neste pazo para discutirmos entre nós sen ollar cara a fóra, sería inútil, mellor dito, sería suicida.

Dísenos a cotío que xa non hai fronteiras en Europa, que a internacionalización do entramado económico volve ilusoria calquera pretensión de pormos portelos ó noso mercado inerno no Padornelo ou Pedrafita, que os multimedia universalizan a información en cada instante, mesmo que o zapatazo do Beiras foi noticia ata na República Dominicana, e mereceu foto no *Frankfurter allgemeine*.

Se é así como son as cousas, resultaría suicida debatermos unha alternativa de Goberno en Galicia facéndonos xordos e cegos ó babordo de brúidos e de imaxes que nos chega dende un entorno que xa deixou de ser lonxano ou fabricádomonos, para uso doméstico, unha representación arcádica da situación do concreto universo no que estamos mergullados como pobo.

Ou somos un pobo á marxe dun mundo en crise e daquela exerzámo-la a nosa plena independencia ou somos interdependentes e, daquela, cómprenos fitar con coraxe a face soturna do leviatán que bracexa ameazadoramente ó redor e sobor de nós.

Somos galegos de nación, como xa dicían con todo rigor semántico os ilustrados de hai dous séculos, mais unha nación desprovista de aparello de Estado propio nunha conxuntura histórica na que o modelo de Estado vixente en Europa, dende hai máis de cen anos, estrapexa nunha crise que ben pode ser agónica. Os síntomas están ben á vista, con morfoloxía só diversa na aparencia, tanto que sexa en Italia coas secuelas políticas e electorais do rebentón da corrupción xeneralizada no réxime de partidos e no aparello do Estado, como en centroeuropa, cun cálculo mal feito do custo da reunificación alemana e o andacio nazi da xenofobia racista reactivado. Coma nos Balcáns, co martirio provocado dunha Iugoslavia poxada en lonxa á baixa para o reparto do quiñón de espacio vital alleo. Como, así mesmo, no que fora a Unión Soviética, si, tamén na Unión Soviética.

Non vaian pensar, señorías, que o que alí ocorre non ten nada que ver connosco porque aquí nunca houbo soviets nin nomenklatura nin zares bermellos. Múdenlle a cor á tona deses fenómenos, vírena ó azul escuro das camisas vellas e de certos carteis publicitarios nas pasadas eleccións a esta Cámara, e logo fagan memoria das nosas propias vivencias, xa me dirán, ó cabo, se podemos ollarnos ou non neses espellos cóncavos de tan lonxe e tan preto no espacio e no tempo á propia vez.

Contemplémo-la Europa da Comunidade gobernada desde Bruxelas e reparemos en que ese Goberno que tanto manda en nós nunca foi sometido en ningún Parlamento europeo a ningún debate de investidura como o que hoxe facemos aquí os elixidos polos cidadáns galegos para falarmos e decidirmos no seu nome. ¿Parécelles irrelevante? Pois, mellor, preguntaría: ¿parécelles pouco grave que o Goberno europeo, que decide onde e cando os galegos podemos pescar ou non, canto leite podemos producir, se poden ou non construír buques os nosos estaleiros, fabricarmos ou non aceiro, termos traballo ou irmos ó paro, parécelles pouco grave que ese Goberno europeo poida facer todo iso sen que os cidadáns galegos, que decidiron co seu voto quen e como os vai gobernar desde Compostela, puidesen decidir do mesmo xeito quen e como os está a gobernar xa desde Bruxelas?

Ben mirado, cabería, preguntarse que validez teñen, logo, a Constitución española e o Estatuto de Galicia. Segundo eses textos constitucionais este Parlamento ten competencias exclusivas en agricultura e gandería, por exemplo, ¿Por que non aprobamos logo, mañá mesmo, unha lei que suprima de vez as cotas do leite que arruínan os labregos deste país, que son cidadáns galegos libres e non súbditos de déspotas ilustrados europeos? Aplíquenlle-lo mesmo conto ós mariñeiros e armadores para a pesca galega de altura, ós obreiros e empresarios, cando estes son galegos, polo menos, de sectores tan distintos como a construción naval, a conserva ou o comercio. ¿Qué lles van dicir vostedes? ¿Que o goberno de Bruxelas nos prohíbe en cada facermos uso das competencias mesmo exclusivas deste Parlamento para lexislar a prol dos respectivos sectores cidadáns deste país noso? Dixen noso. Pregunto agora: ¿noso ou dos doce sabios de Bruxelas? Vaian contárllelo hoxe mesmo ós obreiros dos estaleiros vigueses que queren levar ini-

ciativas ás Cortes españolas. Vaian contárllelo hoxe mesmo ós obreiros das ferroleacións de carburos de Cee.

Ben sei, a cuestión ten máis matices e reviravoltas. Máis os cidadáns elixennos para que defendámo-los seus intereses, non para que debullémo-los matices emotivos que poidan explicar que desde Bruxelas, un goberno non electo por eses cidadáns poda entrar a saco neses intereses vitais mentres nós, que si que fomos elixidos por eles para defendelos, explicámoslles moi finamente que non podemos usar fronte a iso as competencias lexislativas que a Constitución e o Estatuto atribúen en exclusiva a este Parlamento. Vaian vostedes, nós non. O Bloque non, temos máis conciencia das nosas obrigas cos cidadáns galegos. E logo, por riba, a resposta que lles darán será sinxelamente esta pregunta: Daquela, ¿que pintan a Constitución, o Estatuto, e mais todos vostedes, señoras e señores deputados?

¿Está logo ou non está en crise o actual modelo de Estado? ¿Hai ou non colisión entre as institucións políticas que se superpoñen enguedelladas sobre os cidadáns que nos elixiron para representalos, defendelos e gobernalos? ¿Atinxennos ou non esta colisión e esa crise ós membros desta Cámara no desempeño da nosa misión de lexislar e gobernar para o pobo galego no seu nome? ¿Imos investir un presidente do Goberno dos galegos por si mesmos e para eles mesmos como ordena a democracia, ou unha marioneta de poderes que nos constreñen sen estaren sitos nesta Cámara de representantes electos polo pobo galego para o seu autogoberno? Acláresenos, señor Fraga, que vostede non só prometeu senón que xurou, supoño que por Deus, a Constitución e o Estatuto de Galicia.

Repare no BNG. O BNG nunca se prestou a facer concesións en detrimento da soberanía popular da nación galega nin dos intereses materiais e culturais da súa cidadanía. Anque ás veces tivese que facer uso da elasticidade dos círcios bimbios ou dos reloxos freixos da nosa paisaxe cando zoa o trebón na invernía, nunca aturou que demoucasen a súa ramallada do seu ideario nin se deixou desarraizar da terra na que agromou e medrou para fertilizala e defendela. Tivo o ollar largacío, o ollo largacío, como o faro de Corrubedo no poema de Fermín Bouza, para dexergar con anticipa-

ción, e a longa distancia, tanto os perigos e ameazas para que este país se avexiñaban no horizonte peninsular ou europeo, aquén ou alén Pedrafita, canto descubri-los para roteiros polos que este pobo podería mellor face-la súa andaina cara á liberdade e o benestar.

O BNG non temeu olla-la cara do monstro cando o monstro fixo aparición. Non refugou ficar só no combate por este pobo cando foi preciso defender posicións que os demais daban por perdidas. Non perdeu a lucidez cando exercela levaba aparelado aturar sermos alcumados de tolos, como Rosalía no XIX, nas rúas de Santiago tamén. Non cesou de avisar, explicar e persuadir cando a incredulidade cundía nuns cidadáns sometidos á cerimonia da confusión. Non cansou de traballar coas mans e co intelecto para forxar alternativas que chegasen a ser trebellos útiles para o autogoberno dos galegos, cando os galegos, desengañados ó fin dos vendedores de abalorios e dos foux monnayeurs, os falsificadores de moeda de André Gide, procurasen embarcacións e instrumentos de navegación valedeiros. Ese heroísmo moral, cívico e político tivo os seus custos. Hai catro anos, por estas mesmas datas, aínda eramos un só deputado neste mesmo salón de actos, de plenos, en vésperas de celebrarse as eleccións nas que obteríamos grupo parlamentar xustíño, de cinco deputados, hoxe sómoslle trece, un número, por certo, temible para as súas supersticións, porque trece foron os que hai dous mil anos encetaron a construción sobre unha soa pedra dun enorme edificio universal contra o que ata agora, disque, non prevaleceron nin as mesmas portas do inferno, nada menos.

Hai un mes, 270.000 cidadáns galegos, virtualmente un de cada cinco electores, afirmaron co seu voto que o BNG tivera razón en defender contra vento e maré posicións alcuñadas por uns de utópicas, por outros de inutilmente resistentes, cando non de catastrofistas. -Por certo, señor Fraga, a cita que fixo de Rubén Darío refírese metaforicamente a Deus. Ollo co que di, non vaia provoca-la ira do Santo Oficio. Eses cidadáns afirmaron tamén, co seu voto, que o BNG acertara nos diagnósticos que ninguén ousaba subscribir verbo do que acontecía e ía acontecerlle a este noso país, que o BNG si que puña a Galicia, ós galegos e galegas, por diante, por riba de calquera outro compromiso vital e político; que o BNG si que

diciu as verdades que está mal visto dicir en lugares coma este; que o BNG tiña razón en indignarse e petar no escano co que fose cando as ideas e os argumentos baten contra muros de incomprensión mentecata ou de silencio hipócrita; que o BNG, en fin, e sobre todo, si que tiña alternativas, alternativas para o goberno do pobo galego polo pobo galego mesmo, e non por poderes patriarcais de mentalidade balorenta e enferruxada pola humidade dos vellos muros ideolóxicos nos que se encerra.

E reparen ben, señorías, repare ben, señor Fraga, en que ese miagre electoral aconteceu sen que o Bloque dispuxese, nin de lonxe, do arsenal de medios materiais, financeiros e loxísticos dos que dispuxeron vostedes e algúns outros. Na súa propia linguaxe permítanme a burla, o BNG si que é competitivo.

E máis, ese resultado produciuse a pesar da férrea mordaza que o seu pequeno Goebbels lles puxo ós medios de comunicación públicos e autonómicos durante os catro anos do seu mandato, e, polo tanto -ó señor Cuiña faille moita gracia-, a pesar do exilio ó que o BNG foi condenado por vostede neses medios. Ningunha das nosas propostas de lei programáticas a prol da gandería ou do aforro galego ou do sector forestal ou do ensino ou da artesanía, ningunha, dispuxo de cinco minutos tan sequera na súa radio nin na súa televisión para ser explicada por nós ós cidadáns. Imaxínense cales serían os resultados electorais se vostede, señor Fraga, respectase as regras da ecuanimidade democrática no uso plural dos medios de comunicación para a información política dos cidadáns galegos.

Di vostede que o seu proxecto é para tódolos galegos, mais para empezar leva catro anos a negárllle-lo dereito á información ós millóns de galegos que xa daquela votaran Bloque. Afortunadamente a censura foi moi eficaz, multiplicou case por tres o número de cidadáns que confían no noso proxecto, non no seu.

Mais, sobre todo, digo, o BNG levou ós electores e trae agora a esta Cámara unha auténtica alternativa ética e política para o desenvolvemento material e cultural da cidadanía galega, unha alternativa que se plasma nun conxunto vertebrado e congruente de criterios e compromisos explícitos e viables de acción de goberno, onde cada un deles responde ás necesida-

des prioritarias e ós intereses vitais de cada grupo social e cada sector económico, integrantes todos da polimorfa e ricaz realidade que é Galicia. Mesmamente aquilo que nin tan sequera se albisca na inorde e anodina perorata de case dúas horas e media coa que vostede puxo a proba a nosa capacidade de asombro. Sí, dixen asombro, porque resulta asombroso que se poida falar máis de dúas horas sen dicir ren.

Acabo de referirme a unha alternativa ética e política, á do Bloque. Falemos de ética, primeiro. A cidadanía que apoia ó BNG afirma tres postulados, tres peares indispensables para unha acción política parlamentaria e de goberno que remedie a nosa patoloxía social. Son estes a democracia, ou sexa, os dereitos e liberdades individuais e colectivas, a dignidade e o benestar, de aí que os tres compromisos éticos fundamentais que asume o BNG cos cidadáns como nortes da acción política sexan: primeiro, restaurámo-la democracia; segundo exercémo-la dignidade; terceiro, conquistámo-lo benestar.

Se falo primeiro de restaura-la democracia, e non só de respetármola ou practicármola, é porque a democracia está a padecer unha grave deterioración que mesmo resulta alarmante no concreto ámbito da Comunidade Autónoma galega no período da pasada lexislatura. E non só a democracia representativa nas institucións políticas coma este propio Parlamento, senon tamén a democracia participativa no tecido dos movementos sociais e no mundo asociativo cidadán.

O comportamento do seu Goberno, señor Fraga, con este Parlamento na pasada lexislatura, constitúe todo un recital de subversión da orde democrática no tocante ó status e ás relacións dos poderes executivo e lexislativo. E non me refiro xa á miña peripecia persoal, que acaba de merecer do Tribunal Constitucional a admisión a trámite do meu recurso de amparo, refírome a cousas moito máis graves e atentatorias á institución no seu conxunto, á conversión desta Cámara nun simple elemento ornamental ou nun trámite tedioso polo que lle resulta a vostede inevitable pasar.

Vostede gobernou, ou tentou gobernar, sen o Parlamento, non acudiu a unha soa comparecencia, non aplicou leis vixentes que non lle conviñan: como a de comercio interior, a de montes veciñais, a

Losuga, a Lei do sistema universitario, por caso, ou modificounas caprichosamente coa súa maioría para convertelas en instrumentos manexables ó seu antollo, no canto de seren marcos xurídicos tracexadores de lindes obxetivos precisos á súa marxe de discrecionalidade, ou sexa, impedimentos á súa arbitrariedade.

Nós, que criticamos abertamente o feito de que este Parlamento non sexa constitucionalmente soberano, curiosamente nós defendémolo, no marco autonómico, como a institución política sobranceira, pois que é Cámara lexislativa é Cámara de representantes electos polos cidadáns galegos. En troques, vostede que pasa por ser un dos pais da Constitución española inutiliza sistematicamente, coa súa maioría absoluta, o exercicio das competencias lexislativas, mesmo as exclusivas, que o Estatuto lle atribúe a esta Cámara, desde a conversión das comarcas en institucións básicas da Administración territorial galega -non comarcas piloto- á creación de empresas públicas ou mixtas en uso do principio de subsidiariedade que vostede tanto invoca en abstracto ou cando fala de Europa, ou a lexislación promotora, ordenadora de políticas económicas sectoriais de exclusiva competencia nosa, dos galegos, e vitais para o noso país: a agricultura, a gandería, forestal, industria, comercio interior, finanzas, ¿quere que siga? Nin sequera en urbanismo, en patrimonio artístico, en cascos históricos e monumentais, xa non digo en ordenación do espazo rural, en medio ambiente, nin no idioma. A normativa oficial foi establecida coa previsión legal de revisión a partir dos cinco anos de vixencia, van 10, ¿a qué espera?

¿Con que autoridade moral, desde que postulados éticos coma vostede falar de competencias, se nos eidos nos que as ten fai deixación delas ou actúa á marxe do poder lexislativo que é este Parlamento? E non parece ter intención de rectificar no sucesivo, no seu discurso non houbo nin unha soa palabra a este respecto, aínda peor, tivo o descaro de dar por feito e asumidos por esta Cámara acordos programáticos adoptados polo Consello da Xunta cando estaban en funcións, coma ese esperpéntico e fraudulento Plan de emprego xuvenil. Por certo, ¿con que dotacións presupostarias?

Outro síntoma, cando o Tribunal Constitucional admitiu a trámite o meu discurso vostede declarou que iso carecía de relevancia (sic) porque, ademais,

xa estabamos noutro Goberno (sic) si tamén. Un pensamento profundamente constitucional, sen dúbida.

Máis non sae mellor parada a democracia participativa, os sindicatos para vostede non existen, e así está morto o Consello Galego de Relacións Laborais, por exemplo, creado por lei deste Parlamento supoño que para algo. Agora, se cadra, pasará Trballo a Industria, co que xa andará moi preto vostede da reinstauración do sindicato vertical. E os servicios sociais a Sanidade, naturalmente, en substitución da psiquiatría, se cadra. ¿Por que non os suprime e reinventa aquilo do Auxilio Social e a gota de leite, lémbra-se?

Por outra banda, os cidadáns que se movilizan son alborotadores e suscitan o caos social, transgreden a orde pública, cando non son provocadores ou agresores. A pobre muller morta por policías de paisano en Vilagarcía por tentar impedir que mallasen nun rapaz -"non malledes no rapaz", foron as súas palabras xusto antes dos disparos que a mataron- mereceu de vostede a ofensa inconcibible de considerala, por extensión, agresora, pois dixo que a culpa tivérona os agresores, e os policías dispararan en defensa propia. Vostede que tanto se emociona nos seus discursos coas súas propias palabras, foi tan frío e insensible como a xeada coa flor das carqueixas nas mañás do inverno ó enxuicia-la traxedia dunha muller paisana que morreu por ser tenra e compasiva cun rapaz que nin sequera era o seu fillo. Deixémolo, porque me pode dar noxo.

Se falo en segundo lugar de exercérmo-la dignidade é por que só así seremos un pobo merecente de tal nome, porque só nos respectarán se nos respectamos a nós mesmos. Vostede cultiva todo o contrario, vostede cultiva nos cidadáns que o votan o sentimento de non seren nada por si mesmos e precisar un pai, un pai coma os de antes da guerra, un pai con autoridade sobre os fillos, non fronte ós poderes que asoballan ou esbullan ós seus fillos. Ou se nón, ¿cal foi e cal é a súa actividade fronte ó Ministerio de Facenda á hora de asigna-lo modelo de financiamento das comunidades autónomas, do que agora se laia cando Jordi Pujoll lle vota enriba o lerio do 15% do IRPF, que non sería problema se vostede houbese esixido outro modelo de financiamento que o que vostede asinou, aínda en xuño do 1992, e que o BNG rexeitou na Comisión

Mixta de Transferencias formulando por escrito uns criterios que vostede non asumiu ou o seu conselleiro, nin defendeu, mais que agora invoca coma se fosen da súa colleita no discurso de antonte. ¡Tarde piache!, din por aí os paisanos nestes casos.

¿Cal foi e cal é a súa autoridade fronte ó MOPU no lerio das autovías? Primeiro cando caeu na trampa de Cosculluela e mesmo agora fronte a Borrell e Pérez Touriño.

¿Cal foi a súa autoridade cando enguliu sen remusgar a ruinosa transferencia do INSALUD co memorable Montero, ou agora para esixi-la renegociación? Porque tampouco disto houbo unha soa palabra no seu discurso, pese ós anuncios preelectorais do señor Romay.

¿Cal é a súa autoridade fronte a Villar Mir, que se vai rir de vostede e dos acordos da Xunta e dos obreiros de Cee pechando as ferroaleacións e quedándose-lle co negocio da electricidade do Xallas? Vostede ten moita autoridade coas pobres xentes agresoras dos seus policías, mais ningunha autoridade fronte ós poderes que se burlan de Galicia e dos galegos cada día.

Nós, en troques, exercémo-la dignidade, e case 300.000 cidadáns están agora dispostos a exercela connosco, cóbado con cóbado, porque saben que non somos soberbios nin autoritarios, mais que somos orgullosos e rexs coma os carballos deste país, dos que tampouco vostede se preocupa nin sequera como elementos da paisaxe que tantos saloucos lle provoca cando fala dela, non cando fai inzar nela especies desertizadoras nin cando proxecta plantas de lixo industrial tóxico nas Somozas ou en Teixeira.

É vostede moi colérico, máis por iso mesmo ignora que a capacidade de indignación é prerrogativa dos que somos de natural sosegado e dialogante, ou sexa dos que nos respectamos a nós mesmos e exercémo-la dignidade naturalmente na práctica existencial e política. Dos que nunca seríamos capaces de pasarnos anos botándolle incenso ó anano deo Pardo. Este pobo precisa ser el mesmo, non precisa de pais putativos para sentirse amparado e redimido sen ter que da-la cara. A isto é ó que se lle dá o nome de alienación, o contrario mesmamente da consciencia de seu e da liberdade.

Finalmente, falei tamén de conquistármolo benestar, benestar económico social, benestar material e inmaterial, o que implica a dimensión cultural da sociedade, por suposto.

Para nós, benestar económico sen benestar social carece de sentido, noutras palabras, non existe benestar económico se non se traduce en benestar social, porque o económico ten dimensión social per se. Pode existir riqueza material, pódese dar un elevado nivel de civilización técnica, que non de cultura, sen benestar social, mais riqueza e civilización, acumulación de bens económicos e tecnoloxía, non equivalen a benestar económico. Só a correcta distribución social do produto permite falar de benestar económico da sociedade, e só a partir de aí se pode xerar benestar social. Isto equivale a dicir que non importa tanto a magnitude do PNB como a súa composición e a súa distribución, a carreira polo crecemento do produto da renda nacional carece de sentido se non se define o que se vai producir, para que e máis para quen.

A economía só ten sentido en función do ser humano e resulta aberrante que sexa o ser humano quen estea en función da economía. Aí xace a profunda irracionalidade que preside o funcionamento actual do sistema económico vixente e maila raíz da perda absoluta de norte na que se atopan hoxe, coma nun labirinto as políticas económicas ó uso ou a absoluta falacia da teima da competitividade.

Cando o señor Fraga antonte marcaba o obxectivo de que o sector industrial acadase a dimensión ou o peso relativo equivalente ó 25% dentro da economía galega -coido que é o 25%-, eu sorría por dentro porque el estaba mesmamente a poñer de manifesto, de xeito inconsciente, unha das facianas desa irracionalidade e desa perda de honor. Abondaría que o sector agrario se contrase ou reducise en dimensión, como xa está a acontecer de feito, para que ascendese o peso relativo do sector industrial aínda que non se desenvolvese ni un chisco. Outro tanto cando cifraba en 20.000 explotacións gandeiras a dimensión desexable, para el, dese sector ¿E por que non 5.000 só ou, pola contra, 100.000? O que cómpre preguntarse é que pasa cos seres humanos chamados hoxe labregos, coas súas aptitudes laborais, cos seus medios de vida, cos sectores colaterais nos que o gasto dos seus ingre-

sos xere ingresos, á súa vez, como o comercio rural e vilego, e así seguido.

Dici-lo que dicía o señor Fraga antonte é o mesmo que non dicir ren, ou peor, é unha arbitrariedade irresponsable. Máis eu non vin aquí para lle facer comprender ó señor Fraga elementaridades socioeconómicas que xa non podrá chegar a comprender nunca, vin expoñe-la nosa alternativa política para a conquista do benestar dos galegos ou, cando menos, os criterios primordiais que a definen e iso cífrase esquematicamente nos seguintes termos: primordiais que definen. E iso cífrase esquematicamente nos seguintes termos -falta pouco, señor presidente, non se preocupe- primeiro, no plano do benestar económico, require un deseño de política económica propia de Galicia que, á súa vez, esixe facer uso exhaustivo do marco político competencial propio e mais da utilización dos resortes constitucionais existentes para a súa engrenaxe co deseño da política económica xeral do Estado, que ata agora nunca foron utilizados no máis mínimo, para empezar, porque se nunca existiu deseño propio de economía, de política económica galega, malamente se pode engrenar no Estado o que en Galicia nin existe.

Por se me coubese algunha dúbida de se as cousas ían mudar a partir de agora, a perorata do señor Fraga veumo aclarar xa. Non houbo no seu discurso unha soa idea de política económica merecente de tal nome, nin como política nin como idea.

Segundo, no plano do benestar social, as claves están na creación de capital social básico nos servicios públicos, nos servicios sociais e na distribución de ingresos. De redistribución de ingresos ou renda, vostede, señor Fraga e compañía, non queren oír falar; están a prol da Europa de Maastricht, que é un deseño de política económica-social incompatible con calquera política redistributiva. Os servicios sociais métenos como un apéndice infectado na sanidade -¡bravo!-. Os servicios públicos están para ser privatizados, seguindo niso os quieiros que lles foi abrindo o progresista Goberno central do Estado, por certo. E o capital social básico nin sequera saben vostedes que é tal cousa. Pero voulles dar unha pista. As primeiras veces que residín en Gran Bretaña, hai máis de trinta anos, sorprendeume que sendo alí os niveis de ingresos máis baixos ca en Francia -un país que eu xa co-

ñecía ben daquela-, o benestar, en cambio, fose máis alto. Axiña descubrín que Gran Bretaña acumulara un capital social básico tan grande, mercé ó imperio colonial primeiro e ós gobernos laboristas despois, que o cidadán británico medio dispoñía gratis de cantidades de elementos de benestar e que o cidadán francés, en cambio, tiña que adquirir no mercado e pagar "a toca teja" -e xa non o comparo co cidadán español daquela mesma época-. Claro que despois viría a súa idolatrada Margaret Thatcher para poñer orde nas cousas e acabar con ese escándalo de que os cidadáns do común tivesen benestar gratis.

Mais nas análises comparativas entre as economías británica e francesa, ou calquera outras, feitas nos termos xa consabidos, non figuraba, naturalmente, ese dato do uso gratuito do capital social básico, como non figura aínda hoxe, respecto de Galicia, a diferenza de nivel de benestar en calidade de vida entre vivir co mesmo nivel de ingreso nunha cidade inhabitable, como as que nos fixeron entre todos vostedes, ou no medio rural, porque no capital social básico está tamén o medio ambiente, o equilibrio ecolóxico, e tamén a paisaxe e o hábitat; o hábitat desa forma de poboamento que vostede vai transformar de disperso en nómada ó combinar desertización agraria con turismo rural.

Pois quen non comprenda esta caste de cousas, non está en condicións de dirixir unha política socio-económica caída para este país. Vostede e os seus, señor Fraga, non o están en absoluto, desde logo. O seu discurso corroborouno. Agora ben, a economía galega precisa, certamente, unha ampliación e un desenvolvemento da súa base productiva e da súa produción social. Como adoita dicir graficamente o meu compañeiro, e agora superior na Mesa, Bautista Álvarez -está máis arriba- denantes de discutírmolo o reparto do pan, cómpre ter pan para repartirmos, e iso é imposible sen deseña-lo pertinente modelo de acumulación.

Tres variables son básicas para tal fin: recursos naturais e enerxéticos, recursos humanos ou forza de traballo e recursos financeiros. ¿Onde está o balance de tales recursos, señor Fraga e señor Orza? E, ¿onde está o repertorio de medidas e instrumentos de acción para operar, poñamos por caso, cos recursos enerxéticos?. É inaceptable que un país coma o noso, que produce máis do duplo da enerxía eléctrica da que consu-

me, non tire diso ningunha vantaxe comparativa para os seus axentes económicos. ¿Non quere vostede fomentar-la competitividade das empresas galegas? Pois redúzalle os custos enerxéticos e negocie reducións de tarifas de consumo eléctrico para as unidades de produción agrarias, agroindustriais e manufactureiras deste país, no canto de permitir que só teñan ese privilexio, precisamente, a transnacional canadense do aluminio, ALCAN, e a INESPAL do INI a base dos lignitos das Pontes e da contaminación que espaxa por Galicia adiante a súa famosa cheminea. ¿Ou é que os países excedentarios, sen recursos determinados, non aproveitan esa vantaxe para reduci-los custos de produción nas actividades derivadas da utilización deses recursos? É un principio da economía política de vostedes, a liberal.

Ou, poñamos por caso, os recursos financeiros. Os cidadáns galegos xeran aforro por valor do duplo, cando menos, do que se traduce en investimento interno financiado con ese aforro. Xa vén de lonxe, este fenómeno, xa ocorría así cando vostede era ministro do vello xeneral. E de máis lonxe aínda, xa o sinalara e o anunciara hai cen anos, e mesmo botara as contas en números, o seu admirado Alfredo Brañas, de quen vostede moito fala máis non dá aprendido precisamente as cousas mais importantes que deixou ditas e demostradas.

A outra metade dese aforro cidadán escóase cara a fóra de Galicia como a auga polos aliviadoiros das represas cando os encoros están cheos. ¿Non ten vostede nada que dicir ó respecto?, ¿Por que votaron en contra da nosa Proposición de lei de creación dun banco público galego?, que é a institución de crédito crucial e indispensable para facermos desde o Goberno galego unha política crediticia que oriente o noso aforro á promoción deses sectores productivos con potencial de desenvolvemento, como os chamou antonte o señor Orza, por boca de vostede -empezan a inverterse os papeis-. É vostede o que di o que outros enuncian. Antes eran os demais os que dicían o que vostede mandaba, retomando, por certo, a denominación que nós lles deramos xa a eses sectores en 1987 na nosa Proposición de lei de bases de medidas urxentes para Galicia.

Pois votou vostede en contra dun banco público galego cando o propuxemos aquí, e logo, cando

Ardanza o reivindicou para Euskadi, foi vostede e dixo que non se ía quedar atrás, mais agora xa non mencionou o asunto no seu discurso, pese a que o señor presidente da Cámara, don Victorino, llo puxera en bandexa hai poucos días. Ten vostede unha actitude mental -e non é un insulto, perdón-, do que socio e psicolóxicamente se define como colonizado; é dicir, que reacciona por mímese non por conciencia de seu.

Poñamos, entón, por caso os recursos mineiros, ¿vai vostede seguir calado e pasivo mentres se seguen a espoliar-nos os recursos mineiros sen que aquí deixen outra cousa que caviancas e cachafundas nas terras de Touro, de Rubións, de Burela, de Vimianzo, da Capela e así seguido? Pois tampouco vostede falou diso no seu discurso; non lle interesa reclamar competencias nese asunto. ¿Parécelle ben o marco legal vixente para o rexime das concesións mineiras? ¿Con que recursos pensan vostedes desenvolver-la economía galega?, ¿co potencial do sector terciario que dixo vostede ante? Será co turismo, cos "chiringuitos" e coas barras americanas, digo eu. ¿Non se decatou de que xa non estamos nos anos 60 e de que os grandes fluxos de turismo europeo se van cara a países máis exóticos e baratos, desde o Magreb a Oriente Medio, a máis lonxe aínda, coas caídas de tarifas dos vos chárter a longa distancia.

Respecto dos recursos acuícolas, falou vostede de potencia-la acuicultura, ¿cal delas? ¿a das transnacionais que están a arruinar-las empresas que crearon aquí as nosas xentes de beiramar facendo "dumping" de precios? Isto que é tan prohibido pola CEE para o noso sector naval, por exemplo, é tan sagrado para a libre competencia, para a transparencia do mercado, segundo os señores de Bruxelas. Están a facerllo os noruegueses diante do seu nariz, señor Fraga, contra o noso empresariado máis popular.

¿Sabe vostede que nin as caixas de aforro utilizaron ata o de agora iso de financiar unha integración redimensionadora das nosas factorías de acuicultura? ¿Onde pensa que está vostede a gobernar, nun topus uranos?

En canto ós recursos humanos, á forza laboral, é moralmente indecente, socialmente desastroso e economicamente aberrante que para que o sistema económico funcione cos esquemas que vostedes teiman

en manter, teñan que xera-lo desemprego permanente dun quinto, un cuarto ou mesmo dun tercio da poboación traballadora salarial, e, por riba, coa contracción sistemática dos salarios en termos reais; é dicir, dos salarios en proporción ó custo da vida, ata o caso extremo da conxelación salarial absoluta.

Cada vez son menos os que teñen traballo e por tanto cobran salarios, e aqueles que traballan teñen cada vez máis baixos salarios en termos reais e condicións de emprego máis precarias, inestables e eventuais. ¡Fermoso monstro do mundo o que vostedes defenden coa súa ideoloxía e os seus atavismos intelectuais!

Volvo reiteralo. ¿É así como a economía está ó servizo dos seres humanos, ou é así como os seres humanos son presa das engranaxes irracionais do sistema económico imposto a nivel político? Defínase, señor Fraga. Ben, son un inxenuo, xa se definiu vostede.

Consellería de Traballo vai ó paro tamén, ou colle vacacións forzosas "a la alemana". Coida que "morto o can acabouse a rabia". Pois non, nin vostede nin os neoliberais do Goberno do Estado queren decatarse de que esa política laboral e salarial o único que fai é accelera-la velocidade e agrava-lo proceso de recesión económica, porque se agravan os efectos multiplicadores da redución da demanda interna, e iso repercute en cadea nas máis diversas pólas do aparato productivo nun rodopío descendente que amplía o seu radio a cada volta.

Demostrouno hai máis de medio século un economista xenial que non era marxista, era un lord inglés, lord Keynes, e corroborouno na práctica a historia económica de Europa desde aquela ata hoxe. O que pasa é que ningún ousa dicir esta dura verdade: que o paro masivo é condición indispensable para que o grande capital financeiro, que é transnacional, aínda que teña acólitos ou socios minoritarios domésticos, faga superbeneficios e poida comanda-la recomposición do tecido empresarial e das estruturas productivas en todo o espazo que o domina con instrumentos políticos, como o tratado de Maastricht, por exemplo, no recinto da Comunidade.

Mais se vostedes asumen iso sen protestas, calquera palabra que pronuncien expresando boas intencións

respecto da creación de emprego será unha andrómeda e unha fraude para a credibilidade dos cidadáns. Nós reclamamos un plan de emprego elaborado polo Goberno galego, coa participación dos sindicatos e do empresariado. Ó presidente da CEG, ou da pita cega, señor Ramilo, poden deixalo ir por libre. Cada vez que fala, resulta moi útil para convercer do contrario ós que o escoitan. Mais vostede, señor Fraga, xa tirou da manga en interinidade preelectoral con ese suposto Plan de emprego xuvenil, tan verosímil e convincente que deu lugar a que os mozos deste país votasen en masa o Bloque e incluso en moitos casos convencesen os seus pais de faceren outro tanto.

E nós reclamamos que nese plan de emprego se contemplen, así mesmo, os emigrantes galegos e os retornados. Nós preocupámonos dos emigrantes galegos para iso, non para ir facerlles festas folclóricas por alí adiante. A estratexia correcta para o desenvolvemento económico deste país está nas antípodas do que vostedes pensan.

A nosa situación -e vou rematando, señor presidente- é mesmamente aquela á que se axustan como esquema referencial os modelos de Kalecki de desenvolvemento con oferta ilimitada de traballo. Un sistema de política económica que non é capaz de aproveitar os recursos dos que dispón, neste caso recursos humanos, senón que, pola contra, expulsa sistematicamente eses recursos humanos do aparato productivo, ¿que caste de eficiencia ten ese sistema? Falar de competitividade, ¿que clase de eficiencia ten un sistema que expulsa os recursos dos procesos productivos? ¿que caste de lóxica da asignación dos recursos rexe esa política? ¿A lóxica do estrago? E logo disque non queren vostedes que haxa droga, pasotismo e pulsións de violencia na sociedade. Son vostedes coma nenos perversos. Chegaron vostedes ó absurdo de creren ó pé da letra as súas propias mentiras máis escandalosamente evidentes.

Remato, señor presidente.

Podería seguir razoando e argumentando demoradamente sobre os criterios políticos da alternativa que ten o BNG para o labor dos poderes lexislativo e executivo deste país, mais cómpre que remate por mor do tempo que se me concedeu e que non quero facer uso abusivo del. Pero remato, digo, señor presidente, cun-

ha alegoría. Albert Camus escribiu nos anos 40 unha xenial peza de teatro que eu mesmo traducín posteriormente ó galego e que foi publicada nos Cadernos da Escola Dramática Galega, a única serie xa centenaria de textos teatrais que se editan en Galicia e que, por certo, nunca tivo subvención da Xunta, como é lóxico cando a lóxica funciona ó revés, como aquí. O seu título é Calígula e a súa estrea constituíu naquel tempo a consagración dun grande actor -daquela moi novo- que acabaría por converterse nun auténtico mito, Gerard Philip.

Nesa obra Camus utiliza o personaxe histórico do famoso emperador romano seguindo, por certo, moi fielmente a Suetonio e a súa vida dos césares, para construír unha matización escénica sobre o poder sen límites e empregando o método da redución ó absurdo, congruente co pensamento filosófico do propio Camus, do mito do sísifo ou do home rebelde. Ó que vou. Desde o comezo desa, peza ó longo de todo o decurso da acción, permanece chantado sobre a escena un grande espello vertical no que un home pode ollarse completo, dos pés á cabeza. Mais ninguén se olla nel. A medida que transcorre a obra un empeza a preguntarse que raio fai aquel espello alí chantado. Só ó remate, no intre do desenlace da obra, cando os patricios cortesáns, fartos de Calígula, o firen de morte, o espello cumpre unha función percibible e elocuente. Nese intre, Calígula, mal ferido, vólvese cara ó espello, achégase a el e guíndase contra a súa propia imaxe esnaquizando o espello co seu corpo mentres berra: "Para a historia, Calígula, vaite para a historia".

Durante catro anos, desde o comezo da pasada lexislatura, o BNG púxolle diante a vostede, señor Fraga, un espello de tamaño humano, na escena desta Cámara de deputados, mais vostede teimudamente refugou ollarse nel, pois óllese no espello, señor Fraga, óllese no espello, non faga coma Calígula. Óllese no noso espello, óllese no espello de Galicia, óllese, se quere, no espello de Ramón Otero Pedrayo, óllese denantes que os seus patricios cortesáns o firan politicamente de morte e vostede ó cabo repare no espello e teña que berrar como Calígula: "Para a historia, vaite para a historia". Porque, como ser humano, non lle desexo ese transo. Díxenllo.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Gracias, señor deputado.

Ten a palabra o señor candidato. a presidente da Xunta de Galicia.

O señor CANDIDATO A PRESIDENTE DA XUNTA DE GALICIA (Fraga Iribarne): Señor presidente, señoras e señores deputados, a verdade é que o señor Beiras, unha vez máis, non nos defraudou, non nos perdoou a súa xa coñecida retórica, mestura de catastrofismo, dun certo iluminismo, de utopía e, por suposto, do que el chama prosa sosegada e dialogante. Non aforrou adxectivos: "mentecato", "hipócritas", etc; é dicir, mentiras. Por chamar mentireiro un deputado a un ministro no Parlamento británico o reverendo Peisley foi expulsado cinco días, hai poucos días. Non sei o que dirá o Tribunal Constitucional británico, que é o consello privado da raíña, por certo.

É evidente que nós o escoitamos con moito gusto e el pode, efectivamente, gracias a esa democracia que quere rexenerar e que quere mellorar, dicir aquí o que queira. Como é natural, ese discurso ten partes interesantes que eu non vou rexeitar, mesmo me ofrecerei a escoitar máis despacio algunhas desas propostas, pero, no conxunto, o discurso non era nin deste sitio nin deste momento. Porque aquí intentou volver facer Europa, reconstruí-las Nacións Unidas, dar unha interpretación nova da Constitución e do Estatuto. Evidentemente, eu penso que, por moita que sexa a nosa esperanza -e eu téñoa- de contribuír a algunhas desas melloras, non se poden debater sen as modestas propostas do grupo amplamente maioritario que vai te-la responsabilidade de goberno nos próximos anos.

Paréceme que hoxe esqueceu que a campaña electoral xa rematou e que tivo uns resultados claros. É absolutamente obvio, como xa teño visto noutras moitas outras campañas, que ó final todos gañaron, mesmo os que non o fixeron. Acórdome que unha vez un partido que se presentou en Galicia, e que ficou extraparlamentario dixo: "Ben, non conseguimos ningún deputado, pero fixémonos coñecer máis".

Eu quérolle dicir ó señor Beiras -ó que felicito polos avances progresivos do seu grupo, do que espero que saque as consecuencias para facerse cada vez máis realista e máis encaixado na realidade- que é

evidente que o seu segue sendo un grupo notoriamente minoritario e que hai outro grupo que, sen dúbida -porque a maior parte dos galegos non pensan como o señor Beiras-, tivo a maioría absoluta, pero xa non pola Lei D'Hont -que, por certo, é unha lei tan respectable como outra-, senón en todas partes. Tivo o 53 % nas catro provincias, na maior parte dos concellos e na Galicia exterior. Polo tanto, penso que se merece un certo respecto. Hai unha cousa que é obxectivamente certa e é que hoxe hai unha maioría que ten a obrigaón de gobernar e de facer propostas. Naturalmente, pode estar falando dúas horas e o señor Beiras non atopar unha soa idea nelas, pero pode ser que, ó mellor, el teña algunha miopía para le-lo que alí se dixo. Eu creo que é ó contrario. Salvo tres ou catro que mencionarei a maior parte das súas propostas si que están fóra da realidade. Se esta Europa non lles vale, ¿cal outra queren facer e conquén?, ¿a quen lle imos a vende-lo leite se saímos do sistema e o resto de España segue alí dentro, como supoño que tentará seguir?. ¿A quen lle imos vende-los barcos, se están fóra de precio e non teñen subvencións? Porque se di a Comunidade que non se fagan barcos é para que non sexa con subvencións, fóra delas pódense facelos que se queiran. En definitiva, eu teño a sensación de que esas actitudes tremendistas, desmesuradas e, por suposto, sen solucións alternativas non nos van axudar moito.

O señor Beiras móvese -e el non o nega- dentro de dúas ideas. Unha é a doutrina marxista, que reivindica constantemente. Non fago mal en recordarllo, porque hai ben poucos días dicía que el era marxista porque era intelixente, o que quere dicir que eu, que non son maxistas, non son intelixente. Penso que a intelixencia cada un lévaa nunha ou noutra dirección, e mesmo parece que esa idea, ese Cartesiano, e pense, donc je suis -penso, son intelixente, logo, son marxista- non parece que teña moitos partidarios. Eu creo que esa análise que el repite en cada unha das súas frases fracasou na análise económica. Ninguén pensa hoxe no tempo das técnicas de punta nin que a famosa plusvalía do que se fai coas mans sexa un elemento propio da análise económica. Nin ninguén pensa que a análise filosófica das famosas superestructuras sexa hoxe tan importante. Pódese ser hoxe materialista, pero poucos poden pensar nestes momentos que os que se están matando, por desgracia, en Bosnia, o fagan por-

que pertencen a clases económicas diferentes; son conflitos de civilización, filosóficos, etc.

En canto á análise política, a famosa decadencia do Estado, tantas veces anunciada por Marx, non parece que funcionase moi ben. Tódolos países marxistas ata o de agora -o que no seu día rexerá o señor Beiras probablemente será diferente, pero será o único- foron estados absolutamente excesivos, e no uso do poder nunca aplicaron a famosa (...) das cousas fronte ó Goberno sobre as persoas.

Eu penso que o marxismo xa foi aplicado en todas as interpretacións, a rusa, a chinesa e noutras variantes, mesmo a socialdemócrata. Eu creo que hoxe non é fácil neste momento pensar, repito, que se poida facer unha boa análise. Só quedan ruínas entre catástrofes onde se levou a cabo.

Entón, eu, o primeiro que teño que dicir é que, efectivamente, nós partimos doutros supostos. Partimos do suposto de que os fins da acción política son limitados, non son absolutos, non son totais. Pensamos que non hai unha solución final, como esa que ofrece sempre, na súa utopía, o señor Beiras, e que esa harmonía liberal non se cumpriu certamente a de que os intereses se equilibrasen nos mercados-, pero moito menos se cumpriu a harmonía marxista, esa de que, unha vez establecidos os principios marxistas, as cousas andarían ben. Eu creo que non hai neste momento ningunha dúbida de que haberá intereses duns e doutros, que haberá que poñelos de acordo e que, haberá que administra-lo mellor posible, o mellor para Galicia. Iso querémolo todos, e a ver como se fai.

Hai que saber como se fan as contas tamén, porque, claro, di vostede que non poñemos números. O debate presupostario será dentro de poucos días, alí poñeranse os números. O que non ten dúbida é que nos sistemas que vostede desprecia como capitalistas se vive menos mal ca nos outros. Xa Locke nos seus tempos, o prudente Locke, lles explicaba a algúns utopistas do seu tempo que o máis pobre dos xornaleiros ingleses daquel tempo -e non era unha sociedade doada para a xente máis modesta, hai que recoñecerlo- vivía moito mellor co máis importante dos reis ou caciques indios na América do Norte. E igual ocorre hoxe, que, con todo o mal que se vive en Estados Unidos, en Alemaña ou en Francia, resulta que se vi-

ve moitísimo mellor ca en calquera dos países que pasaron polas famosas experiencias marxistas.

Polo tanto, empezo por dicir que hai que buscar equilibrios e compromisos dentro do mal que temos e, como é natural, dentro diso funcionar coas leis do xogo. Esas leis do xogo vostede veu dicir que aquí non se respectaban, que o Parlamento non era considerado polo Goberno. Eu penso que se tantas veces se infrinxiran eses principios habería outros recursos ó Tribunal Constitucional, o cal, por certo, ten que dicir a última palabra.

Eu teño a sensación de que o noso sistema, o que está establecido na Constitución, no Estatuto, no Regulamento e nas leis de Galicia, é un sistema parlamentario racionalizado. Non é un sistema presidencialista, como o americano; Non é un sistema directorial, como o suízo ou como foi o de Uruguai e, non é un sistema convencional en que o Parlamento administra, legisla e goberna. Iso non existe, e o que hai é simplemente un Parlamento onde a maioría dá a confianza a un Goberno e, dentro dos límites de control desta Cámara, das leis que establece esta Cámara -función lexislativa e función de control-, o Goberno goberna e administra e, como é natural, non se pode dicir que a maioría frustra os dereitos do Parlamento; a maioría é a que, dentro destas regras de xogo, di o que pensa o Parlamento. Isto pódese aceptar ou rexeitar, igual que se pode rexeita-lo folclórico desde unha suposta idea popular. Eu persoalmente penso que estamos facendo as cousas como se fai nas regras do xogo. E, unha vez mais, repito, o seu discurso quedou fóra de lugar. Vostede aplicara o se día o pobo galego, efectivamente o segue. Ese día vostede fará aquí o seu discurso de investidura pero hoxe o que temos que facer é o que responde ó que maioritariamente o pobo galego desexou.

Que estamos en crises, que estamos con guerras, con xenofobias, por suposto. Que estamos en involución en Europa, eu non o creo. Que non se poden pechar as portas ó que pasa, naturalmente. Que hai que buscar culpables, ¡home! non tan necesariamente, porque algunha culpa supoño que teremos todos. O que está perfectamente claro é que non se pode dicir, como se dixo aquí, que a nós nos meteron na Europa comunitaria sen contar con nós. Nós aprobamos unha Constitución e, segundo ela, podíase entrar en

Europa. Negociouse mellor ou peor, non é momento de discutilo, o que é evidente é que ese déficit democrático, que existe e que eu teño denunciado moitas veces, non é razón para recoñecer que hoxe estemos nesa realidade, e que dela, por certo, non vai ser moi fácil saír. Pero si se pode mellora-la situación dentro diso.

Fálame de alternativa ética, de democracia que hai que restaurar; ben, eu creo que o que hai que facer é respecta-la que temos. É o que din as maiorías.

En canto á dignidade, todos estamos por ela, por certo, respectando a dos demais e sen insultala nin querer descualificala.

En benestar, imos ve-lo que é posible facer.

Pero aquí dixéronse cousas que, realmente, non se teñen de pé. Díxose, que nós despreciabámo-los sindicatos. Eu teño que dicirlle que ningún goberno na historia da Galicia negociou tanto cos sindicatos. Nós asinamos uns principios básicos, cos sindicatos de Galicia, coas centrais sindicais, asinamos outro especial para Ferrolterra e pactamos con eles. Non se chegou a aprobar porque non deu tempo na outra lexislatura, nos últimos meses do obstruccionismo, pero traeremos unha proposta dun consello económico e social. Naturalmente, o que non imos dicir é, senten vostedes nos departamentos e sexan o Goberno de Galicia, porque para iso nin se presentaron nin se podían presentar como tales as eleccións.

Como é natural, non faltou a demagóxica referencia a un malfadado suceso ocorrido recentemente na praza de Vilagarcía. Se eu puidese evitalo dando un brazo meu faríao, iso compréndeo calquera, o que teño que dicir é que o que vexa a lista das mortes, feridas, incidentes que houbo nos anos pasados en tódolos temas de pesca, de marisqueo etc, ten que dicir que hoxe vivimos ese desgraciado accidente nunha paz octaviana, gracias a unha brillante, eficaz e firme política de pesca mantida pola Xunta de Galicia.

¿Que pediu o presidente da Xunta de Galicia e volve pedir hoxe aquí. Pediu respecto á presunción constitucional de inocencia. Non pedín outra cousa, os que se crean na condición de vulgar e condenar que o fagan, eu non, porque respecto a Constitución.

E teño que dicir con toda claridade que, efectivamente, a imaxe dun pai con toda a autoridade non é unha mala idea. Eu, desde logo, non me vendo como tal ós galegos, teño bastante cos meus fillos e cos meus netos; gracias a Deus procurei educalos ben. Pero o que teño que dicir é que neste momento o país si pide liderato e vota en liderato non vota en catastrofismo nin en utopía.

Volve aquí coa teima da transferencia do INSA-LUD, cando está perfectamente claro, e os datos dino, que se está a gastar moito máis e moito mellor en saúde e que, gracias á transferencia se puido facer. Son datos perfectamente coñecidos e que, naturalmente, lamento ter que recordar unha vez máis pero aí están e, gracias a esos galegos nestos momentos en sanidade e en Educación tiveron uns aumentos superiores a calquera outra das rexións autónomas de España.

Non me fale de ferroaleacións Gracias á acción da Xunta, decidida, impediuse a acción das sociedades. Non será aceptada en ningún caso iso non para o desenvolvemento económico nas sociedades que, como tódalas outras teñen que capea-la crise. Eu non estou aprobando ningunha medida con estas palabras, digo que xa as discutiremos no terreo das competencias da Xunta que, por certo, non vai renunciar nas súas competencias en materia de traballo -certamente que non; vainas potenciar- nin vai diminuí-los servizos sociais polo feito de que unha parte importante deles se incorporen á sanidade para unha mellor coordinación, pero naturalmente, conservará tódalas súas competencias na administración que considere máis axeitada para cumprir cos seus fins, e pronto se fará pública.

En canto a dicir que nós pretendemos chegar ó 25% industrial dividindo o sector agrícola, señor Beiras, vostede suspendeme en economía agora mesmo e eu nunca pensei facer semellante cousa porque como compañeiro que son respecto a competencia de cada un. Iso, evidentemente; non se pode dicir nin en broma. Ten que crecer todo o sistema e dentro del hai que chegar ó 25 %. O outro é face-las contas non coma a vella, simplemente (...)

En todo caso, eu estaba esperando despois dos inevitables ataques á señora Thatcher -que, por certo, eu non idolatro que vostede dixese que o turismo non val nada. Pero ¿se van a outros países, por que viñeron

sete millóns este ano aquí? Parece que son razoamentos que non teñen moito que ver coa realidade.

Pero, desde logo, cando vostede falou de alternativa, eu tendín un pouco a orela. Pois non se escoitou nada. Algunhas cousas -mesmo lle direi- pois ¡vamos face-las xuntos! Vostede quere que neste momento discutamos sobre a cuestión da enerxía. ¡Vamos todos a pelexar! Eu véño dicindo hai moito tempo. Naturalmente, hai que discutilo moi a fondo e con toda a razón. Non se pode aprobar neste Parlamento -e vostede sábeo-. As competencias exclusivas están dentro do sistema de competencias, e a súa evolución está prevista pola propia Constitución.

Fálase das autovías. Pois eu demandei sempre o consenso e espero que todos o teñamos. Neste momento parece ser que hai un tramo -nos demais mantéñense tódolos prazos- que se pode retrasar un pouco. Imos ver se se pode evitar. Pero, en todo caso, iso non pode permitir dicir que non se estaba a presionar no tema das autovías, que, por certo, cando se asinou, foi un paso moi importante.

Se podemos mellora-lo sistema mineiro, imos falar diso, porque eu quero convida-lo Bloque a que discutamos eses temas. O que non poden é convidarme a facelo logo dos insultos ou nos xornais. Cando queiran temos que falar deses temas.

Un plan de emprego. Naturalmente que había que adiantar un plan de emprego xuvenil. Imos facer todos xuntos o mellor. Eu non me nego a ningún diálogo.

Sobre o banco, mire vostede, efectivamente, eu non creo nun banco público para Galicia. Pero se se me convence, falaremos diso. Sobre o que eu dixen, "o que lle dean a outro", naturalmente, non me refería ó banco público; senón ós famosos coeficientes de caixa. Evidentemente, nese momento falaremos; non imos a quedar fóra. Pero se se trata de dicirme (...) de Galicia, aí estamos todos para traballar. Polo tanto, señor Beiras -permitame que llo diga-, foi moi bonita a cita de Camus, pero tampouco estaría mal que vostede se mirase nese mesmo espello e procurase deixar certas posicións pintorescas para entrar na realidade parlamentaria.

Moitas grazas.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Gracias. Gracias, señor candidato.

Ábrese unha rolda de réplica e dúplica con tempo de dez minutos para cada intervinientes.

Ten a palabra o señor Beiras Torrado.

O señor BEIRAS TORRADO: Ben, señor presidente, señorías, polo menos conseguín facerlle dicir algunha cousa; (*Risos*) entre outras; iso de que quere convida-lo BNG a discutir destes temas. Estamos a desexalo, evidentemente, ¿ou seica pensa vostede que nós estamos aquí con 13 deputados para limitarmos a dicir cousiñas, ou tomar iniciativas de control? Iso que vostede acaba de dicir reflicte unha realidade parlamentaria importante, que é unha realidade política neste país: de súpeto, o nacionalismo do BNG non é marxinal e hai que contar con el, evidentemente. Paréceme moi ben, moi correcto, pero iso había que dicilo. Había que dicilo no seu discurso ó falar algo desta institución, BNG; había que falar desta institución que entra nunha fase completamente distinta, cualitativamente distinta, da anterior, na que vostedes xa tiñan a maioría absoluta. Hoxe teñen cinco deputados máis, felicítoo. Había outro grupo que tiña 28, nós estabamos con cinco e logo había incluso outras forzas políticas con dous e dous. E agora non é así, e, ademais, toda a dialéctica política e, sobre todo, a dialéctica electoral, que durante todos estes anos, no contexto do Estado e repercutindo sobre Galicia, tendía a consolidar iso que se chama bipartidismo, dous focos polares que son dúas forzas políticas de ámbito estatal, en Galicia rachou.

Nós recibimos, dándolle o valor que se merece, a súa explícita posición de que convida ó BNG a falar dos temas cruciais deste país; pois estamos dispostos a falar.

Vostede non tome como ofensa iso que son análises. Ademais, vostede é dunha maneira de ser que tamén utiliza moitas veces a linguaxe moi dura e moi descarnada. O que pasa é que moitas veces di o primeiro que lle pasa pola cabeza. Nós, normalmente, cando dicimos unha cousa, témola bastante pensada.

Di vostede: "Ó final, todos gañaron as eleccións". Non, señor Fraga, non sei se os seus servizos de información lle pasaron o que exactamente dixo este deputado, este portavoz do BNG, a mesma noite das eleccións. En tódolos medios dixeran: "O BNG gañou nestas eleccións". Por suposto é innegable ¿verdade? Nin os máis optimistas ou os máis pesimistas -segundo de que bando estivesen analizando as perspectivas, do noso ou do de vostedes- podían supor que nós íamos pasar de súpeto a, practicamente, o 20 % dos votos. Dixeran iso, pero dixeran: " ... pero gañou Fraga a maioría absoluta e iso significa que Galicia perdeu". Iso é unha visión ideolóxica propia. Sería absurdo que eu, que represento unha forza política que o leva combatendo politicamente e ideoloxicamente a vostede durante todos estes anos -e mesmo antes, moi atrás, noutras circunstancias histórico-políticas- dixese que o seu triunfo era moi bo para Galicia. E máxime se un ten en conta o balance de resultado de catro anos de xestión que vostede fixo. Un balance que vostede non anunciou publicamente ó remate da pasada lexislatura. Un balance que vostede non fixo ante a cidadanía diante das eleccións, senón que o maquiillou, que o lanzou dunha maneira que era, precisamente, a maneira na que vostede ten o hábito de utilizar os medios de comunicación dos que dispón. Diso, evidentemente, non me dixo nada.

Polo tanto, está claro. Vostede gañou a maioría absoluta; o que pasa é que hai moitos precedentes históricos de maiorías absolutas que logo redundaron no que redundaron por determinados procedementos. E non quero ser perverso, pero en 1933, en Alemaña, coas regras de xogo democráticas da República de Weimar gañou unha determinada forza política e moi pouco despois tivo maioría absoluta. Está aí; tiña unha lexitimación tan democrática coma calquera de vostedes ou de nós.

O problema da democracia, señor Fraga, non é só que haxa un réxime de partidos e un réxime de eleccións, senón o que se fai co poder cando se obtén, o que se fai co apoio dos votos cando se teñen. E eu o que quería indicar e sígoo mantendo é que está a tempo de rectificar, sempre estará a tempo de rectificar. Sempre estará a tempo de seguir unha pauta de conduta distinta. Iso incluso llelo dixeran a vostedes, díxenllo a vostede en concreto, no debate de investidura de 1989 -mellor dito, no comezo do 90: "O futuro

faino vostede". O único que demostrar o futuro que fixo -agora xa é pasado- durante estes catro anos indicios sistemáticos de que vostede estaba subvertendo o estatus dos poderes: do executivo e do lexislativo.

Non estaba vostede reformando a Constitución e o Estatuto. Pero vostede, por exemplo, acabou por reformar, cando lle molestou demasiado, o Regulamento desta Cámara, e non no sentido de darlle máis contidos democráticos, senón no contrario. É vostede o que ten que demostra-lo que ten que facer co grupo maioritario neste Parlamento, co actual Regulamento desta Cámara. ¡A ver!, demóstrelo. Pero as cousas hai que probalas e o que vale son as condutas políticas, a práctica política.

Di vostede: ¿como se van construír barcos con subvencións se o prohibe a Comunidade?". Ben, precisamente ese é un dos graves problemas. Eu faleille de que, en cambio, os noruegues estaban facendo dumping de precios aquí, no rodaballo, na acuicultura, exactamente na acuicultura. Estaban arruinando empresas de aquí. ¿Como as defende vostede?. Se o principio que establece Bruxelas é que non se poden apoiar esas empresas porque as regras de xogo o mandan así e iso é fatal para os seus cidadáns, ¿vostede que escolle, a defensa dos cidadáns ou o respecto das normas de Bruxelas?. ¡Decídase! Iso é o que está en xogo. Isto é co que hai que enfrontarse. O BNG é unha forza política que acepta as regras de xogo, pero cando esas regras de xogo o que fan é ser perniciosas para os intereses da nosa cidadanía, "plantámonos". Como forza política, seguímolas respectando no xogo político parlamentario; pero nós reivindicamos que se modifiquen as cousas. ¿Ou non é reformable o Tratado? ¿É que os tratados son coma as Sagradas Escrituras?. ¿É que os tratados son unha cousa xa sacra, que non se poden modificar? Vostede ten que escoller.

E, ademais, dígolle outra cousa: cando estaba en crise, e se estaba en proceso de reconversión de desmantelamento, o sector naval galego, en Francia, a través dunha serie de camiños, a construción naval estaba recibindo unhas subvencións que importaban o 40 % do valor dos buques en construción. ¿E que pasou? ¿Os franceses, entón, non cumprían as normas que establecía Bruxelas? E os armadores vascos que compraron "gransoleiros" galegos, ¿non os compra-

ban porque o Goberno vasco lles dá subvencións e aplica políticas que lles permiten a eses armadores vascos compra-los buques que resulta que aquí non poden ir ó Gran Sol?. ¿Por que en Euskadi en mans dos armadores vascos son productivos e por que en máis dos armadores galegos non?. Dígame. Vostede non pretenda darlles a impresión ós cidadáns galegos de que as cousas son tan absolutamente capciosas como vostede as presenta.

En primeiro lugar, as regras de xogo son para todos; polo tanto, ¿por que en Francia non se respectaban e ó sector naval galego se lle aplicaban rigurosamente.

En segundo lugar, hai moitos medios para apoiar sectores, como o fixo o Goberno vasco cos armadores na compra dos "gransoleiros" galegos. E, ademais, resulta que, precisamente, o Goberno vasco fai iso, entre outras cousas, porque ten un sistema de financiamento cun sistema de cota.

Os vascos pódense rír do problema do 15 % do IRPF. Vostede non. Estase discutindo se ese 15 % si ou non, se é discriminatorio ou non. E hai unha Comunidade Autónoma que é unha nacionalidade histórica, segundo a Constitución, igual ca calquera das outras dúas, Galicia e Cataluña, que pasa dese problema porque ten un sistema de cota.

Vostede acaba de dicir "os números cantan". E os números vanse ver axiña no debate dos presupostos. ¡Claro!, cos cartos que ten vostede. Véñennos chorar no debate dos presupostos porque non temos máis cartos para ... ¿Por que non ten máis cartos para? ¿Por que non reivindicou vostede un sistema de cota? ¿Por que -repito- asinou vostede o modelo de financiamento que asinou, a través do señor Orza, en Madrid, en xuño de 1992? E que isto é a clave do problema que vostede ten agora polo 15 % do IRPF.

Vostede dixo aquí que hai que ir cara á plena autonomía financeira porque sen autonomía financeira non hai autonomía política. A suficiencia financeira e a solidariedade curiosamente, son tres principios que o BNG ten formulado nesta Cámara e que vostedes non nos aceptaron cando nós os presentamos no noso documento dentro da Comisión Mixta, denantes da firma ou non firma dese acordo. Curiosamente, agora o reivindica vostede aquí. ¿Por que non se aplicou

por que non empezou a aplicalos como criterios norte da negociación que vostede tiña que facer e do si ou non a firmar aquel acordo?

Logo virá, nos presupostos, a dicir que non lle chegan os cartos. ¡Claro, é precioso! Vostede mesmo está denunciando que, en definitiva, o que eu dixen na miña intervención era exactamente o correcto.

E vou rematar con algúns apuntamentos máis. Di que cos sindicatos firmaron moito. Sí, pero non cumpriron nada. Firmar non costa traballo. Cumpran. Vostedes non cumpriron absolutamente nada. ¡É precioso!. É a súa maneira de comportarse. Iso si que é retórica demagóxica.

Sobre o incidente de Vilagarcía, eu o que non podo esixirlle a vostede -nin o Bloque llo pode esixir- é que non haxa incidentes. Ó que lle recrimino é que, o día seguinte do acontecido, vostede, que é presidente da Xunta de Galicia -non é xuíz nin é Tribunal Superior de Xusticia nin nada polo estilo-, resolva e xulgue a cuestión en público tal como o fixo. Xa sei que vostede é moi precipitado pero logo, ó mellor, ten dentro o seu corazónciño. Pero o problema é que vostede tomou posicións dunha maneira que era ofensiva, xa que, por riba de morta, a pobre muller era considerada como culpable de agresión. Iso é o que lle recrimino. Non lle podo esixir que todo funcione dunha maneira absolutamente precisa. É a posición que adopta un responsable dunha institución política cando ocorre un incidente; e en vez de dicir: imos abrir unha investigación, imos ver que pasa, isto é intolerable, non, vostede dixo todo o contrario. Iso reflicte un talante, por iso eu falaba antes do carácter irascible ou da maneira de actuar en contraste cos que somos, efectivamente, dialogantes, profundamente demócratas e que sempre pensamos que en principio os cidadáns son os que nós temos que defender e non os nosos propios axentes da Administración. Cando hai un conflito entre a Administración e o cidadán, en principio o cidadán é o que leva as de perder e, polo tanto, é o que hai que defender.

"A crise do Estado couda de Marx". A crise do Estado non é couda de Marx, é couda que asume a democracia cristiá en Italia. A democracia cristiá en Italia ¿que ten que ver co señor Marx? Vostede di que a miña análise foi marxista, Non se decata. Toda aná-

lise económica -e ademais fixen expresa mención- é en termos do esquema keynesiano. Non ten absolutamente nada co marxismo. Non fale do que non sabe. Eu non falo das cousas que non sei. Eu aquí non falo nunca de física, non falo de química e non falo tampouco das leis fundamentais do Movemento, que ti ven que aprendelas de memoria pero esquecinas rapidamente. Non sei. Esas cousas non as sei e non falo.

Finalmente, a cuestión é que vostede non atopa, absolutamente, ningún argumento para sentar teses contrarias ás que sustentan a intervención na que eu expuxen o posicionamento do BNG. Vostede non atopa ningunha proba, ningún elemento de proba para desmenti-las denuncias que eu fixen ó longo da miña intervención, fose respecto dos proxectos de lei que vostede botou abaixo, fose respecto do comportamento da Xunta de Galicia, e de vostede como presidente da mesma, respecto do conflito de intereses entre os cidadáns galegos e institucións que están por aí ou liñas políticas que lles aplican ou fose respecto, por exemplo, do uso dos medios de comunicación públicos autonómicos, e así sucesivamente. Se vostede non ten argumentos, está ben que vostede busque a maneira de escapar na súa réplica pero, evidentemente, non vai enganar a ninguén.

Remato xa. Eu deséxolle -insisto- que no plano persoal a vostede non lle ocorra coma a Calígula. Deséxollo, pero parece que vostede o toma a beneficio de inventario, pois non hai actitude peor que, cando se avisa, facer caso omiso dos avisos; e entremetres teremos ocasión de discutir se vostede está disposto a que o BNG, efectivamente, discuta eses temas. Veremos que sae entón.

Máis nada e moitas grazas.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Grazas, señor deputado.

Ten a palabra o señor candidato á Presidencia da Xunta de Galicia.

O señor candidato á PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA: Señor presidente, a min paréce-me que o balance da lexislatura está feito; por certo, por intentar facelo por escrito ata se nos levou a re-

clamacións xudiciais nas que nos deu a razón o Tribunal Constitucional, que aí si que a deu completa ata o final. E como é natural pois o pobo galego puxo a súa versión sobre o resultado da lexislatura. Un goberno, que ten un desgaste natural no uso da Administración e que actuou en tempo difícil e de crise, obtivo un reforzo importante da súa maioría.

Non é verdade, e sinto ter que dicilo así, que non se cumpriron os acordos cos sindicatos. Fóronse cumprindo, seguiranse cumprindo e, como é natural, nós sempre firmamos para cumprir.

Ás veces, os argumentos ou non se collen ou se retorcen. Eu non dixen que por estar prohibidas as subvencións non se debían dar. Eu dixen que había unha serie de aspectos das relacións coa Comunidade que se nun asunto coma a siderurxia ou a construción de barcos non se piden subvencións, non hai limitacións. Agora, se se piden porque están fóra do mercado, entón si é verdade.

En canto ó Gran Sol, creo que a cita non pode ser máis oportuna,. Nós recuperamos practicamente tódolos barcos, e as licencias no caso do País Vasco pero, ademais, nestes mesmos días a Xunta tomou -estando en funcións, -por suposto- acordos importantísimos para a recuperación de 16 novos barcos que teñen que ver co apoio os nosos barcos do Gran Sol.

En definitiva, véñse a dicir que nós non sabemos reivindicar cartos. Máis quixeramos poder facer. O sistema de cota é un residuo histórico de moi difícil aplicación xeral. Pero eu teño que dicir que xa que se menciona por segunda vez o acordo do 92, Galicia obtivo 18.000 millóns máis, e a aplicación de criterios permanentes, como é a inspección da poboación, polo tanto, eu felicito de novo ó conselleiro Orza, que o puido obter.

En canto á defensa dos cidadáns, para iso estamos os gobernantes, pero unha forma de defendelos é defender a quen os serve; é defende-los que defenden a orde. Eu teño que dicir que, despois de ter responsabilidades moi altas nesta materia, son persoa que endexamais fará a xogada que din que o rei Fernando VII fixo cando un pobre garda municipal lle puxo un escrito dicíndolle que lle deran unha labazada uns borrachos e que a labazada fora na cara da súa maxestade e que o rei dixo: "Ah!, me las den todas". Eu non".

Eu non: eu creo que, efectivamente, esta pobre xente, facendo a tarefa máis difícil, que é defender en medios complicados e difíciles a orde, merecen un primeiro respecto e apoio da Administración que os emprega. En todo caso, hai outro sistema, que é o que utilizou don Quijote, andar por aí, pelexar coa Santa Irmandade, face-la xusticia pola súa conta: ¿Que lle pasou a aquel pobre rapaz que lle estaba pegando ó seu dono porque non coidara ben o gando?. Fíxollo soltar, efectivamente, don Quijote, e cando este marchou, déronlle unha segunda malleira que case non a contou.

Eu teño a sensación de que debemos deixarnos de parvadas e sobre todo de "antiguallas",. O seu pensamento é o que mira para atrás. Como vostede coñece o marxismo, pois ten xente que o practica -os que non o somos, non o facemos- ¿acórdase daquel texto de Engels que di que o Estado, a Administración, a Policía e o Exército fíxese o que pasaría en Rusia despois pasarían ó mesmo museo do arado romano e dunha serie de cousas vellas?. Pois eu sigo pensando que as "antiguallas" do marxismo van parar aí, deféndaaas quen as defenda. En todo caso, vexo que hai persoas que seguen pelexando á Guerra Civil, que seguen pelexando á Segunda guerra mundial e se esquecen de que estamos xa cara ó ano 2000.

Eu respecto profundamente, en todo caso, os que toman a defensa da súa terra, mesmo se o fan de xeito equivocado. E aí nos imos atopar; pero recórdese que certos nacionalismos radicais son a peor forma de defendela.

"Galicia perdeu" -di vostede. Ben, de momento ela pensa que gañou, por iso votou dese xeito. Claro, vostede é máis intelixente; é o seu concepto de democracia. Pero quérolle dicir: para defender Galicia, todos somos poucos; e eu queroos a vostedes tamén. Vostedes a min non, pero eu a vostedes tamén. E dígo de novo. (Aplausos). Por iso a aceptación do diálogo xa é algo, porque ata agora non se aceptaba. E quero dicir que non só todos somos poucos, é que cada un ten os seus talentos. Esa é unha frase evanxélica e, por certo, Rubén Darío non se refería só a Deus, pero vostede ten dereito a interpretalo como queira, como interpreta a Camus e a quen lle dea a gana.

Eu hoxe teño que render homenaxe público a un home que morreu hoxe en Ferrol, Constantino Lobo Montero. Era un xeneral, era un home da familia Franco, pola súa muller, pero foi o que restableceu o himno galego no Centro Galego de Madrid. Quero facer homenaxe a tódolos galegos importantes. Eu digo: todos somos poucos, cada un co que ten, para defender Galicia.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Gracias, señor deputado.

A sesión reiniciarase ás catro e media.

Suspéndese a sesión

O señor PRESIDENTE: Señoras e señores deputados, reiníciase a sesión.

En cumprimento do que se prevé no número 5 do artigo 136, anúnciase que a votación, salvo que o desenvolvemento do debate o impidise, celebrárase ás 7 do serán.

Continuando co debate, ten a palabra, para responder ó discurso do candidato, o señor portavoz do Grupo Parlamentario Socialista.

O señor SÁNCHEZ PRESED: Señor presidente, señorías, quixera, en primeiro lugar, enviarlles un saúdo a tódolos deputados da Cámara nesta primeira intervención que realizo nesta lexislatura e, de modo particular, ós que por primeira vez se incorporan ó Parlamento.

Subo a esta tribuna para expoñer con claridade a posición do Grupo Parlamentario Socialista, e subo tamén para explica-lo noso voto, que xa anticipo que vai ser un voto negativo á investidura do señor Fraga Iribarne. Quero así, manifestándoo desde o primeiro momento, deixar claro que non queremos ser cómplices da súa política nin corresponsables da súa investidura.

Na pasada lexislatura, señor Fraga Iribarne, señores deputados, realizamos unha oposición con sentido institucional, con moderación e con talante integrador. Iso puido interpretarse, desde o meu xuício erroneamente, por parte dalgúns, coma unha certa com-

plicidade. Pois ben, nesta lexislatura non haberá complicity, faremos oposición firme e faremos oposición leal con Galicia, unha oposición que fiscalice, que controle e que denuncie, pero non imos contentarnos con iso, xunto coas denuncias ofreceremos sempre propostas e solucións viables; ofreceremos sempre, tamén, solucións ambiciosas.

Asumimos, polo tanto, o Grupo Parlamentario Socialista, unha dobre responsabilidade democrática.

En primeiro lugar, representa-los nosos electores, ser coherentes co mandato dos nosos electores de aceptar unha proposta baseada en lle ofrecer a Galicia outra política, outro Goberno e outro presidente.

En segundo termo, ir máis alá do noso electorado, dirixirnos a tódolos galegos, como grupo principal e maioritario da oposición, para ofrecer outro camiño e unha opción diferente da que vostede vai representar, señor Fraga Iribarne.

Este Parlamento é unha representación de Galicia a escala reducida, unha representación democrática, todos, polo tanto, somos galegos por riba da nosa adscripción partidaria, todos debémonos, polo tanto, a Galicia e ós intereses superiores do noso país por riba de calquera outro mandato, de calquera outra disciplina, pero reflectimos todos, tamén, unha Galicia plural, unha Galicia plural e complexa que non se esgota en tres grupos parlamentarios, senón que, na realidade, son case tres millóns de persoas, tres millóns de formas distintas de comprender, de entende-lo noso país.

Por iso eu, cando antonte vostede pronunciaba o seu discurso de investidura, alporizábame. Eu alporizábame cando antonte sinalaba como a primeira tarefa do seu Goberno, como a tarefa máis importante do seu Goberno para os próximos anos, a de que cada día sexan máis os galegos comprometidos co proxecto do seu partido. Esa, señor Fraga Iribarne, non é unha afirmación democrática, esa é unha afirmación totalitaria e antidemocrática, e pensamos que unha cousa é gañar as eleccións -e respectamos sempre, como demócratas, a vontade popular e a vontade dos cidadáns- e outra moi distinta é ter unha patente de curso e dicir cuestións que non deben ser aceptables para un Goberno que pretende se-lo Goberno de tódolos galegos.

Non se poden confundi-las tarefas de Goberno coas tarefas de partido, esta non é unha época anterior na que os responsables de Goberno tiñan tamén as responsabilidades do partido. O Goberno debe servir os intereses de Galicia sen espírito partidista, e a lóxica democrática é que, a continuación, os cidadáns opinen, en función dos distintos partidos, a quen atribúen os éxitos ou os fracasos, pero un Goberno nunca pode establecer coma un obxectivo político da súa acción institucional tratar de incorporar novos cidadáns ó proxecto do seu partido. Non se trata, polo tanto, de captar apoios para un partido, senón de afrontar os intereses dun país, os intereses de todo un país. Eu, polo tanto, pídolle que retire esa afirmación, esa é unha afirmación que, desde o meu punto de vista, escurece un discurso, e que admita que os gobernos democráticos gobernan para todos e que respecta o pluralismo deste país.

Mire, señor Fraga Iribarne, os intereses de Galicia sérvense coincidindo e sérvense discrepando, o motivo desta sesión, ó meu xuício, é identifica-los intereses de Galicia e, ó mesmo tempo, aborda-lo seu tratamento. Non se trata, desde o meu punto de vista, dunha sesión doctrinaria nin retórica, isto non debe ser nin unha aula universitaria nin un salón literario, isto é un Parlamento no que debemos falar dos problemas de Galicia, dos problemas das galegas e dos galegos.

Eu sei ben que este non vai ser un debate emocionante desde o punto de vista do seu resultado, neste Parlamento probablemente en toda a lexislatura, non se producirán resultados sorprendentes, pero si debe ser un debate interesante, un debate interesante desde o punto de vista de que aquí se están identificando os intereses reais do noso país, se están definindo os intereses dos nosos cidadáns e se están achegando propostas e medidas para resolvelos. Por iso debo dicir que me sinto defraudado de que vostede non cumprise o mandato do Estatuto de autonomía de Galicia.

Mire, o artigo 15 do Estatuto de autonomía de Galicia di que o candidato presentará o seu programa ó Parlamento. É un mandato claro, o candidato á Presidencia da Xunta de Galicia ten que vir a este Parlamento e presentar un programa, e vostede escamoteoulle a este Parlamento o seu programa. Vostede escamoteoulle un programa a Galicia, escamoteou un

programa ós galegos, o programa de Goberno que era o que vostede debía presentar aquí.

Vostede fixo un discurso, incluso no texto que vostedes teñen publicado lle chaman discurso de investidura, non lle chaman programa de Goberno para a investidura do candidato á Presidencia. Polo tanto, neste debate, falta o que debe ser un programa de Goberno, un programa que teña obxectivos, que teña prioridades, que teña medidas, que estableza calendarios de actuación, iso é o que se necesita nesta sesión. Gobernar, desde logo, é decidir, é elixir, non é situar todo ó mesmo nivel, non é falar de tódalas cuestións como se todas fosen iguais, non é simplemente facer un debuxo abstracto de cales son as situacións do noso país e as situacións que existen a nivel internacional. Gobernar é expoñe-la realidade deste país, facela comprensible para os cidadáns e ofrecer propostas e solucións concretas.

Vostede debía responder neste Parlamento, como primeiro acto, da gran confianza que recibiu o 17 de outubro dos cidadáns de Galicia, e é no Parlamento onde se contraen os compromisos de Goberno, é aquí nesta Cámara onde o Goberno debe contrae-los seus compromisos. Ese é o xogo democrático e ese é o xogo parlamentario. É nesta Cámara onde o impulso electoral que os cidadáns lle ofreceron a Galicia o 17 de outubro debe traducirse en iniciativas políticas, en auténticas iniciativas políticas para o noso país, e nós non vemos nin compromisos nin iniciativas.

A sensación, cando escoitábamo-lo seu discurso, era unha sensación de déjà vu é dicir, xa visto, eso xa está visto, é algo coñecido e incluso algo antigo, pero non hai propostas concretas para os próximos catro anos. Nós agardabamos, realmente, despois da súa intervención de antonte, ter unha visión da Galicia do ano 97. Saber en que ía consisti-la Galicia ó final desta lexislatura, iso era o que todos estabamos agardando, unha imaxe, e vostede, máis que pintar ese debuxo do que podía se-la Galicia de 1997, aquí simplemente deu unha teórica dicindo que hai que utilizar cores, que haberá que poñer un lenzo, pero, en definitiva, non compuxo a imaxe que habería que lle ofrecer ó noso país. Hai unha coincidencia xeral, señor candidato, señores deputados, de que foi un discurso sen contido, un discurso moi extenso, pero un discurso con poucos compromisos, con poucas propostas

para o noso país. Nós quixeramos entrar, precisamente, nos temas concretos que lle afectan a Galicia. Quixeramos fuxir deses debates retóricos e entrar, porque é necesario que nesta sesión se entre, nos auténticos problemas concretos dos cidadáns de Galicia.

Mire, o marco xeral está claro, creo que o temos todos bastante claro, este é un mundo en cambio e é un mundo que está, ademais, experimentando un cambio vertixinoso, unhas transformacións moi importantes. Hai cambios do propio escenario respecto de como nos atopabamos en 1989, hai cambios tamén de protagonistas a tódolos niveis, protagonistas que emerxen na realidade internacional e, ó mesmo tempo, hai cambios de regras. As regras están cambiando en Galicia, somos conscientes de que as regras cambiaron moito nos últimos 12 anos. Cambian porque temos un autogoberno, cambian porque nos incorporamos nunha Comunidade Europea, porque a continuación cramos un Mercado Unico e porque agora estamos noutra fase que é a fase da Unión Europea.

A realidade está cambiando de forma extraordinaria e cambian as regras, eu estou de acordo en que hai unha globalización económica, pero creo que aínda é un concepto máis amplo, hai unha auténtica globalización. Unha globalización que é económica, pero globalización tamén no medio ambiente, globalización cultural, globalización na comunicación, globalización na saúde e tamén a necesidade dunha globalización política que estea á altura dos auténticos procesos de globalización que se están producindo no conxunto do mundo.

Pero se nos acercamos máis á realidade de Galicia, que está inmersa, sen dúbida ningunha, en todo ese marco, todos sabemos que Galicia vive, como o conxunto dos países europeos, dos países industrializados, unha crise, pero aquí a crise é máis aguda, aquí a crise é máis profunda ca no resto de Europa. Aquí a crise é unha crise que nos distancia, que abre unha fenda que nos separa da evolución de Europa durante estes anos, e, ó mesmo tempo, é unha crise máis profunda en materia de emprego.

Aquí en Galicia están presentes as dificultades da crise internacional, pero están presentes as dificultades nunha dimensión distinta. Por unha parte, hai as dificultades dunha crise de carácter cíclico, pero, por

outra parte, están as propias dificultades dunha estrutura de Galicia con eivas e atrancos que debemos superar. Por así dicilo, hai un compoñente coxuntural na crise común co resto dos países do noso contorno, pero hai un compoñente estrutural de Galicia, un compoñente específico do noso país que é, desde o meu punto de vista, onde deberíamos tratar de situalo debate político de hoxe.

Eu quixera, ademais, expresar con toda claridade que eu teño confianza na capacidade e no futuro de Galicia, teño plena confianza. Non soamente teño esa confianza porque teño a sensación de que Galicia como país está dentro dos países con máis liberdade, con máis progreso e cunha convivencia de maior cohesión do mundo -vivimos entre o 10% dos países máis privilexiados do mundo a pesar de tódolos nosos problemas-, por así dicilo estamos correndo unha final de olimpiada, estamos xa na final, nesas que corren a final, e, sen dúbida ningunha, ese é un gran reto, pero é tamén unha grande oportunidade.

Probablemente, algúns desexarían que non estivesemos nesa final, probablemente teríamos menos retos, sería todo distinto, os retos serían de menor entidade, pero tamén as oportunidades serían moi inferiores, e eu teño plena confianza no futuro de Galicia, teño plena confianza porque aquí aínda hai moito que facer.

Se pensamos co resto de Europa, aquí estamos no 60% da riqueza europea, polo tanto haberá moita riqueza que construír no noso país, hai moitas oportunidades de negocio aínda que realizar en Galicia respecto do espazo no que estamos vivindo, e as oportunidades de negocio son realmente os motores da economía. Hai expectativas de negocio para realizar en Galicia proximamente. Hai tamén unha actuación moi destacada en materia de infraestruturas, unha actuación que, desde o noso punto de vista, vai cambiar historicamente o balance son realmente os motores da economía. Hai expectativas de negocio para realizar en Galicia proximamente. Hai tamén unha actuación moi destacada en materia de infraestruturas, unha actuación que, desde o noso punto de vista, vai cambiar historicamente o balance de infraestruturas do noso país. E aí hai unha actuación importante do Goberno do Estado: están as autovías, están o gas e está a políticas de comunicacións.

Contamos, ademais, cos mellores recursos humanos que nunca tivo Galicia; en particular, contamos coa xuventude máis preparada da nosa historia. Ó mesmo tempo, somos libres e hoxe podemos mirar cara ó mundo. Este non é un país que estea cativo nin é un país que viva de costas ó seu contorno. Polo tanto, Galicia ten unha posición envexable, e é vostede o máximo responsable, señor Fraga Iribarne, de que todo este potencial se aproveite, de que se multiplique, de que Galicia gañe e de que estas eleccións non sexan soamente unhas eleccións que ofrezan uns resultados electorais. A nosa obriga é facer que estas eleccións ofrezan resultados positivos para o noso país, para Galicia.

Para iso, desde o meu punto de vista, hai soamente un camiño: se o mundo cambia, se o mundo está nun auténtico proceso de transformación, o que hai é que cambiar, hai que construír unha Galicia ou un país con capacidade de evolucionar.

O Grupo Socialista defende dous valores: o valor da liberdade e o valor da solidariedade. E considera que eses dous valores deben traducirse permanentemente nunha política de reformas, nunha política de cambios. Esta lexislatura debería ser para Galicia unha política de cambios na nosa base económica, cambios económicos, cambios na política social, cambios no noso concepto de autonomía, cambios tamén de carácter político na nosa convivencia democrática. Son catro impulsos: un impulso económico, un impulso social, un impulso de autogoberno e un impulso político de convivencia democrática que nós pensamos que hai que darlle ó noso país.

A min agradaríame comezar a abordar os auténticos problemas concretos de Galicia, os problemas do noso país.

En materia económica nós non agardabamos aquí fórmulas máxicas nin fórmulas milagrosas. Non as hai. Non hai receitas para facer que a situación neste país cambie nun período inmediato, radicalmente. Pero si agardabamos solucións concretas, agardabamos compromisos reais diante dos graves problemas do noso país. Iso si que o agardabamos e iso é o que botamos en falta.

Todos dicimos que hai un gran obxectivo -para nós o primeiro obxectivo da política en Galicia- que é cre-

ar emprego. Só podemos conseguilo, ademais, realizando unha operación de modernización e ó mesmo tempo de ampliación do noso aparello productivo; é dicir, preparando Galicia para a saída da crise. Cando en Europa comeza a saída da crise en 1983, en Galicia retrásase a mesma ata 1987. Son catro anos de desfasamento entre o comezo da recuperación en Europa e o comezo da recuperación en Galicia. Nós pensamos que a realidade actual é distinta, que deberíamos ser capaces de accelera-lo ritmo de cambios para que Galicia se incorpore inmediatamente no proceso de recuperación.

Pois ben, na súa exposición atopamos grandes lagos en materia de política económica. Non hai ningunha referencia na súa exposición de antonte a unha política presupostaria. A política presupostaria é un instrumento fundamental da política económica e aquí non se expuxo nesta Cámara ningún tipo de orientación en materia de política presupostaria.

Hai unha carencia de referencia a unha política de relacións insdustriais. É fundamental dicir como adaptámo-las as relacións industriais que existen en Galicia á nova realidade que estamos vivindo.

Hai unha carencia dunha referencia de vostede, que quere participar -e paréceme lexítimo- no Consello Económico e Social, ás reformas laborais, unha referencia auténtica, -logo falaremos dese tema-.

Non hai ningún tipo de reformas estruturais nos distintos sectores productivos. Aquí non se presenta ningunha iniciativa, nin en agricultura nin en pesca nin en industria. Pero por non haber nin sequera hai unha referencia ó comercio; non se menciona en todo o seu discurso, non hai nin unha soa palabra dedicada ó comercio.

O capítulo do comercio non existe dentro da súa exposición, non hai política presupostaria, non hai política de reformas estruturais, non hai política de relacións industriais nin de relacións laborais, non hai política comercial. Polo tanto, ¿en que consiste realmente a súa política económica? A min gustaríame sabelo. Se eu tivese que cualificar, como un profesor cualifica un exame -se isto fose un exame-, eu, realmente, señor Fraga Iribarne, diría que vostede non se presentou a falar de política económica. Vostede dirá que o 17 de outubro xa tivo unha boa cualificación.

Pero na cualificación parlamentaria, na súa obriga seguinte despois do 17 de outubro, vostede deixou en branco todo o capítulo económico.

Mire, habería que falar non digo de política presupostaria pero si de orientacións da política presupostaria. O debate presupostario terémolo axiña e eu dígolle que o Grupo Parlamentario Socialista está disposto a que non exista interrupción no período de sesións para que os presupostos de Galicia cheguen a tempo, puntualmente. Pode contar con tódolos días hábiles unha vez que finalice este período de sesións para que Galicia conte inmediatamente co seu presuposto. Pero vostede, nos próximos catro anos, vai administrar, como mínimo, catro millóns de pesetas por cada familia de Galicia. E nós quixeramos hoxe que vostede deseñase cal vai se-la dieta presupostaria, e cando falemos dos presupostos veremos se vostede observa ou non a dieta que vostede deseña agora.

Vostede non fala de austeridade, non falou para nada de austeridade a pesar de que estamos atravesando unha grave crise. É máis, a primeira información que saíu nos medios de comunicación é que o primeiro que ían facer vostedes era comprar un pazo presidencial. Mire, eu pídlle con toda sinceridade, señor Fraga Iribarne, que mentres esteamos en crise e non consigamos crear emprego en Galicia, que vostede tamén apertase o cinto. Eu pediríalle con toda seriedade; paréceme que sería unha boa mostra para as familias de Galicia que nos momentos de crise pasan dificultades.

Non se fala para nada de gasto corrente. ¿Que vai pasar cos cadros de persoal? Nós ofreciamos un criterio claro, que era conxela-los cadros de persoal excepto en educación e en sanidade. A min gustaríame saber que é o que se vai facer nesta materia porque a miña preocupación é que, por exemplo, en materia de sanidade están diminuindo os cadros de persoal, e ó mellor o que ocorre é que diminúen onde non deben diminuír e aumentan onde non deben aumentar. Nos servizos públicos, ó mellor prioritarios, diminúen e, sen embargo, aumentan nos sectores que se refiren a aspectos burocráticos.

Debería haber compromisos claros sobre a evolución do gasto corrente; compromisos respecto dos gastos inmateriais ou de propaganda, iso que se deno-

mina "marketing". Eu sei que pode ser rendible utilizar gastos inmateriais ou de propaganda, pero considero que, moitas veces, a rendibilidade política debe dar paso á rendibilidade social que é a máis importante. Eses recursos podían ser máis útiles a Galicia dedicados a atender outras necesidades.

Deberíamos saber cales son as súas orientacións en materia de investimento, se se vai financiar cunha política de aforro por parte da Comunidade Autónoma ou se vai financiar apelando novamente á débeda pública. Estas son cuestións que se deberían abordar nun debate de investidura. Eu non lle pido aquí que me concrete un presuposto pero si que me fale, en materia económica, de cales son as súas orientacións presupostarias.

Non se falou da política de empresa como tal. Creo que non se pode despachar con tópicos. ¿Cales deben se-las condicións para dar incentivos? Deberan explicarse con claridade.

A primeira é que sexa necesario. Creo que iso é fundamental. Se hai empresas que teñen recursos para investir non se lle deben dar incentivos. Os incentivos son para que unha decisión empresarial que se adoptaría se non existise a axuda deixe de adoptarse. Pero se hai recursos para adoptar esa decisión, vostede debería aplicar ese principio de subsidiariedade. Porque o principio de subsidiariedade é que quen ten recursos que os utilice. Hai que tratar de que as axudas sexan para promove-las iniciativas que carecen de recursos, para que as persoas que teñen proxectos pero non teñen capital poidan realizalos; é unha contribución, ademais, á mobilidade social: que existan persoas que poidan chegar a realiza-los seus proxectos.

Pero, sobre todo, eu quixera dicir algo en materia empresarial: a min non me preocupa que veñan empresas e que veñan investimentos estranxeiros. Prefiro que veñan aquí as empresas á que ocorra o que pasou historicamente: que teñan que i-los traballadores galegos onde hai empresas. Que veñan aquí os investimentos e que veñan aquí as empresas. Iso é o que prefiro. Pero tamén teño algo moi claro: sobre as oportunidades de negocio que existen en Galicia, desde o meu punto de vista, a prioridade deben tela os empresarios galegos. Hai que deixar con toda claridade que eles sexan os primeiros que teñan oportunida-

des de negocio. Non por unha política proteccionista, non, non vai ser a condición de "sestear", senón por unha política de construción dun país. Eles terán que competir e que ofrecer boas condicións, pero deben saber que a preferencia do Goberno de Galicia son os empresarios galegos.

Cando falamos dunha política de aproveita-los recursos endóxeos, o primeiro recurso que ten o noso país son os nosos empresarios, os empresarios de Galicia, empresarios que aposten polo noso país, que en moitas ocasións prefiren construír país, capitalizar empresa, en lugar de aproveitar oportunidades de rendibilidade fóra de Galicia. Eu creo que iso é un mérito e que, polo tanto, iso se debe incentivar.

Debemos crear unha cultura de empresarios galegos se queremos ser competitivos como país, pero, ademais, debemos facer algo máis: tratar de que en Galicia se creen grupos empresariais. Eses grupos empresariais que se axudan os uns ós outros e que nos momentos difíciles uns poden servir para absorbe-las dificultades dos outros, incluso en materia de cadros de persoal. Iso é o que realizan países nos que non existen tantos problemas sociais: grupos empresariais. Por iso, eu creo que en materia empresarial sería moi importante anunciar dúas medidas moi claras: unha sería favorece-los empresarios galegos, pero favorecerelos facilitándolle-los accesos a tódolos concursos públicos dentro do noso país. E a outra, favorece-la existencia de grupos empresariais. ¿Estaría mal que nas grandes contratacións mirasemos cales son os provedores? ¿Estaría mal que tratásemos de que as grandes compañías que realizan actuacións dentro de Galicia utilizasen produtos galegos nesas actuacións, normalizándoos e tratando de preserva-los seus intereses? A min paréceme que esa é a política empresarial de construción real dun país. Esa política que a nós, realmente, nos interesaría. É unha nova política de relacións industriais, unha política de relacións industriais que se equipara á nova realidade.

Vivimos durante moito tempo nunha economía proteccionista, nunha economía pechada na que existían parcelas de mercado cativo e na que era normal que o antagonismo fose entre empresarios e traballadores por como se reparte a rendibilidade da empresa. Pero unha vez que vivimos nun sistema de economía aberta é necesario establecer unha nova cultura, unha

cultura de alianza e de colaboración entre empresarios e traballadores.

Mire, eu pódolle asegurar que, desde o meu punto de vista, é tan censurable o empresario que descapitaliza unha empresa e que se comporta coma un especulador có traballador que a debilita e, polo tanto, non asume responsabilidades respecto da súa evolución. Considero que hai que establecer un obxectivo común: a competitividade. Pero unha competitividade que non é unha abstracción. É para asegura-la viabilidade da empresa. É unha competitividade que debe consistir nun reparto equitativo dos rendementos das empresas; un reparto equitativo non soamente nos momentos de dificultade, cando moitas veces se alude a que é necesario modera-la política salarial senón que tamén é necesario un reparto equitativo nos momentos de auxe, nos momentos nos que van ben as cousas.

É necesario, ademais, eleva-lo ánimo, porque é necesario aplicar valores de solidariedade, valores de cooperación. Eses son os valores que nós defendemos para o noso aparello productivo tamén nos momentos de crise. Porque hai que mirar cara a fóra. Nas relacións empresariais debemos tratar de prima-la capacidade de investimento e a capacidade de crear emprego. Polo tanto, se existe unha moderación de beneficios para investir ou se existe unha moderación salarial para manter ou crear emprego, nós pensamos que se está facendo unha política no sentido correcto.

Non se pode falar, realmente, de relacións industriais se non se presenta unha política de concertación. E aquí non se formulou en ningún caso a palabra concertación nin a palabra diálogo. Vostede falaba pola mañá de que estaba disposto a discutir as cuestións. Nós confiamos en que, se se abre, realmente, un diálogo en Galicia, non sexa como o que ofreceu hai catro anos no seu propio discurso de investidura, no que dixo que habería diálogo pero nunca se abriron as portas do Pazo de Raxoi para manter ningún tipo de diálogo político.

Mire vostede, en materia de emprego está en marcha unha reforma laboral. A reforma laboral é unha condición necesaria, probablemente non sexa unha condición suficiente, pero a min me parece moi grave que vostede trate de rexeita-lo que se chama o reparto

do tempo de traballo. Sen dúbida ningunha que non vai ser unha panacea o reparto do tempo do traballo, pero pode contribuír a solucionar problemas concretos.

En Francia disminúese en moitas ocasións a xornada dos traballadores, e disminúense tamén as súas retribucións para evitar despedimentos en empresas en crise, pode ser útil neses casos. E os contratos de tempo parcial, que responden a unha xornada inferior de traballo, son unha mostra de flexibilidade nunha sociedade cada vez máis complexa.

Vostede aquí está facendo unha política conservadora, señor Fraga Iribarne, pero é unha política reaccionaria, é ir no sentido contrario do que se está indo en Europa. No Libro branco europeo considérase como un elemento fundamental de discusión o tema da redución do tempo de traballo ou o tema dos contratos a tempo parcial. Son elementos, sen dúbida ningunha non son a clave, non son a panacea de tódolos problemas, pero pode haber casos nos que sexan útiles, e neses casos debe haber posibilidades de aproveitálos.

Pero é que, ademais diso, se vostede quere entrar e a min paréceme ben- no Consello Económico Social, se pretende que Galicia participe no Consello de Política Económica e Social, a min agradaríame que vostede se pronunciase sobre se están ben, por exemplo, os contratos a tempo parcial nunha sociedade que está evolucionando e que necesita flexibilidade, que permitan incorporar a moita xente ó mundo laboral. Hai países con tres veces máis de persoas en Europa adiante que teñen contratos a tempo parcial. Hai moitas mulleres e moitos mozos que poderían incorporarse ó mundo do traballo cun contrato de aprendizaxe. Establecelo novamente ou establecer algún tipo de normas que permitan uns contratos de maior flexibilidade para actividades de menos de 16 horas á semana, ou favorecer contratacións bonificadas.

Mire, señor Fraga Iribarne, a min preocúpame que vostede diga que non lle gusta que exista un nivel tan importante de protección ó desemprego dentro de Europa. Eu podería estar de acordo se vostede dixese que a protección non debe ser en pasivo, senón que debe ser en activo; con formación, pero non de brazos

cruzados; a min iso si que me gustaría, pero a protección ás persoas en situación de necesidade debe existir, e debe existir tamén o combate da fraude, da fraude en tódalas súas dimensións.

Polo tanto, eu quero dicirlle que, por que non, persoas que estan en situación de desemprego, poderían incorporarse, para non estar en pasivo, a reforzar entidades sen ánimo de lucro ou entidades públicas, e así fortalece-las iniciativas de solidariedade que existen dentro do noso país. Iso sería importante.

Vostede terá que explicar en que consiste o Plan de emprego xuvenil, vostede falou del, pero eu non podo evitar lembrarme de que hai catro anos vostede subiu a esta mesma tribuna no seu discurso de investidura dixo que desenvolverían un plan específico de emprego xuvenil. Non podo evitar lembrarme diso, hai catro anos o anunciou e non o cumpriu.

Volvouse a lembrar do emprego xuvenil na campaña electoral, e a min me gustárame que me dixese en que consiste ese plan de emprego xuvenil, se é simplemente coller distintas actuacións que están dispersas hoxe na acción do Goberno e poñelas todas elas baixo unha mesma etiqueta; aí non aparecerá nada novo, e se é algo distinto de todo iso que existía, dígame que recursos vai ter, canta vai se-la dotación do Plan de emprego xuvenil, pero a dotación adicional, non a dotación que consista en traspasa-los recursos simplemente dunha etiqueta a outra etiqueta para facelas mesmas cousas. Dígame a dotación, dígame as súas previsións.

Falemos de agricultura, porque neste país a cuarta parte da súa poboación ocupada dedícase á agricultura. ¿Vostede considera que se os grandes protagonistas son os labradores, son a xente do campo, os agricultores, non se fale nin de asociacionismo nin de cooperativismo, que non se nos proponían reformas estruturais, que nin sequera se fale dunha política de ordenación territorial dentro do noso país -que é unha das necesidades fundamentais, tamén, como marco para abordar problemas agrarios- que non se fale de procesos de concentración parcelaria nin de modificación do tamaño das terras, que non se fale de modernización de explotacións en materia agraria, que non se aluda á calidade alimentaria, que son temas funda-

mentais e que son os temas autenticamente vertebrais en materia de agricultura, ou no que se refire ó leite?

Eu voulle dicir algo con toda claridade, os agricultores franceses son o 6% da súa poboación ocupada, tódolos agricultores franceses son o 6%. Os que producen leite en Galicia son o 10% como mínimo, como mínimo o 10% da nosa poboación agraria. Se Francia defende con enerxía e con vigor os intereses dunha parte dese 6% ante dunha negociación internacional do GATT, eu creo que aquí en Galicia debemos defender con uñas e dentes o noso sector leiteiro, pero defendelo institucionalmente.

Para min defende-lo sector leiteiro non é un problema de verbalismo, é un problema auténtico de eficacia. Nós queremos un sector leiteiro europeo, pensamos que o leite en Galicia non pode vivir de espaldas a Europa. Cando vostedes falaban da deslocalización, a cota é precisamente o contrario da deslocalización, é que exista unha localización da produción, e a min eso paréceme importante que contemos con sectores nos que existan garantías de produción, como o sector agrícola.

E, ademais, dígolle, nós queremos se-los líderes da produción leiteira en España, por iso eu creo que hai un criterio fundamental que deberíamos explicar con toda claridade dentro deste Parlamento, e é que non aceptemos fronteiras para a produción leiteira dentro de España, o peor que podería ocorrer en España é que ó problema do leite lle puxésemos fronteiras no Padornelo. Debemos tratar de que exista unha produción leiteira no ámbito español, e nós tratar de gañar toda a capacidade de produción de que sexamos capaces pola mellora das nosas explotacións. Esa, desde o meu punto de vista, é unha das solucións, outra solución virá pola integración.

Ese grupo lácteo é un punto de partida para nós, debía ser un grupo lácteo de base máis ampla e puido ser un grupo lácteo de base máis ampla, pero iso aínda queda curto para as necesidades de evolución do noso sector. Se queremos que teñan rendas debe existir unha integración entre a produción, a transformación e unha capacidade maior de negociación coas grandes superficies, iso é fundamental, se non existe esa capacidade de negociación esmorecerá a nosa produción, quedaremos a expensas do que outro nos

marque e as nosas rendas irán diminuindo inexorablemente, señor Fraga Iribarne.

Sería necesario falar de política forestal. En canto á política forestal lémbrolle que, efectivamente, neste Parlamento se discutiu o que poderían se-las liñas xerais dun plan forestal. Ó final chegouse ó acordo nunhas bases en materia forestal, pero esas bases en materia forestal esixían dous compromisos que vostedes hoxe aquí deberían asumir.

O primeiro compromiso sería ofrecer un cadro presupostario en materia forestal, porque, claro, a literatura é literatura, o papel aguanta o que lle poñan enriba, pero é necesario que exista autenticamente un compromiso da Xunta de Galicia de recursos constantes para investir en materia forestal.

En segundo lugar, o que necesitamos tamén é unha Lei de ordenación forestal, unha lei que regule onde se deben realizar e como se deben realiza-las actividades forestais, pois non podemos tampouco permitir que os terreos máis aptos, ó mellor, para horta ou para determinadas producións, sexan terreos que se dediquen á produción forestal. Debía existir unha lei de ordenación forestal, era un compromiso, ademais, que vostede aquí debía asumir como propio.

En materia pesqueira, esas 25.000 familias que se dedican ó marisqueo, ¿que compromisos concretos reciben de vostede hoxe? A min gustárame que vostede asumise compromisos.

Ou na acuicultura, o mexillón e o rodaballo, que hai que fortalece-las empresas galegas. Vostede pode hoxe, aquí, transmitirle unha mensaxe auténtica de compromiso a ese sector, e pode realmente transmitila mensaxe de que na pesca imos traballar cóbado con cóbado todos. Vostede sabe que traballando cóbado con cóbado todos é mellor.

E un sector que vai estar sometido a tensións, que vai ter problemas, polo tanto, na crise dos conxeladores, na modernización do Gran Sol, ¿cantas iniciativas se poderán abordar traballando xuntos e en diálogo? Desde o meu punto de vista sería moi importante, señor Fraga Iribarne.

A política comercial. Hai 130.000 persoas que están ocupadas no comercio de Galicia, vostede non se

ocupou delas, pero están aí. É, ademais, un sector, o comercial, que tampouco está sometido a ese risco do que vostede falaba, ó risco da deslocalización. O sector da distribución é por natureza un sector local, vai estar aquí, e se imos, ademais, a unha sociedade na que o sector servicios vai ter unha parte importante, tamén terá unha vantaxe importante de localización.

Deberemos apoiar os nosos comerciantes, deberemos apoialos, a verdade é que nos últimos anos, dende o ano 1975 en España, e en Galicia posteriormente, a partir do ano 1984, están aparecendo as grandes superficies. Nós pensamos que iso introduce unha nova dinámica empresarial e debera permitir unha resposta por parte da Xunta de Galicia. Non podemos deixar que exista unha competencia desigual, debemos tratar de regula-la competencia, pero non para protexer a base da ineficiencia ou da involución do sector comercial, senón para que se modernice o sector comercial, para que o faga axeitadamente, e aquí era necesario que vostede falase de medidas concretas: de medidas de axuda, de urbanismo comercial, de venda a domicilio, de reparto domiciliario, de asociaciónismo, de formación, de vixilancia, hai cantidade de iniciativas en materia comercial que vostede nin sequera se dignou considerar, a min paréceme moi grave.

E cando falamos da política social, mire, as políticas de benestar non son unhas políticas máis, son, para dicilo con toda claridade, o estilo europeo de vida, o modo europeo de vida, esas son as políticas do benestar. Eso o que fai é que sepamos que a diferenza está entre estar en Dublín ou en París ou estar en Nueva York ou estar en Tokio ou en calquer outro punto do mundo. Son as políticas de benestar as que marcan o modo europeo de vida, e sempre os políticos conservadores aproveitan os momentos de crise para tratar de organizarlle os funerais ó Estado de benestar e ás políticas do benestar.

Eu considero que nos momentos de crise son precisamente as políticas do benestar as que están evitando o afundimento da actividade económica, as que están mantendo a demanda a través das rendas que reciben os pensionistas que logo lles van comprar ós nosos pequenos e medianos comercios, as que sosteñen a capacidade de adquisición dos nosos desempregados. Loxicamente será necesario facer un Estado de

benestar coherente coa nosa capacidade económica, pero sempre será irrenunciable ter un Estado de benestar. Nós pensamos que poñelo en cuestión é unha grande irresponsabilidade política, un obxectivo fundamental en Europa, é mante-lo Estado de benestar, é facer unha política de servizos sociais. Aquí non se pode organizar un Goberno pensando que trato lles damos ós que están na liña do señor Cuíña e como compensamos ó señor Romay, e o "pato" vano pagalos servizos sociais.

Esa é a política do Partido Popular, eliminémo-lo Ministerio de Asuntos Sociais, en Galicia eliminémo-las servizos sociais dentro da atención e do compromiso fundamental do Goberno. A min paréceme moi grave porque os servizos sociais teñen entidade propia, deben ter unha voz autónoma dentro do Goberno que lles fale con autoridade, que lles fale ó resto das consellerías, que lle fale a sanidade, que lle fale a educación, que lle fale a industria, que lle fale a todas as consellerías e que teña algo que dicir sempre que se discuta algo no gabinete. Pensamos que ese non é o camiño correcto, señor Fraga, é unha demostración dunha reacción que se vai producir a partir de agora en Galicia e que nós non desexamos. Pasados catro anos non foi capaz de tomar unha medida desta natureza, e parécenos moi grave que o ter máis respaldo agora sexa capaz, como primeira medida, de sacrificalos servizos sociais.

En materia de sanidade cambiou o ton da intervención despois das eleccións, hoxe recoñécese que hai longas listas de espera, hoxe recoñécese que hai longas listas de espera, admítese tamén que é necesario abordar os problemas dos enfermos de cancro, que son unha parte moi importante dos enfermos do noso país.

Pero eu aí voulle expoñer catro cuestións, catro cuestións que me gustaría que vostede me contestase:

Vostede dicía que debía existirla posibilidade dunha oferta privada, de que puidese un acudir á oferta privada. ¿Iso que significa?, iso debe explicalo. ¿Iso significa que imos contra o modelo de sanidade pública? A min gustaría saberlo. ¿Significa simplemente que calquera galego vai a calquera clínica privada e nós pagámo-las facturas? Iso o que significa é unha situación de bancarota no sistema sanitario, iso

significa que non faremos un aumento da dotación sanitaria pública en Galicia.

¿Significaría que vostede considera que cada un pode facer un seguro e os que non queiran, ou non teñan medios para asegurarse, van ó sistema público? Iso o que significaría sería simplemente que os sans e os mozos terían un seguro asequible, o resto terían problemas neste país e sería unha inxusticia.

¿Qué significa? Que se pode ir á oferta privada que está concertada?, pero iso non é ningunha novidade, iso é o que está ocorrendo actualmente en materia sanitaria. A oferta privada concertada, loxicamente, está dentro do sistema, polo tanto, se admite o sistema sanitario dígao claramente, non xogue coas expectativas da xente, porque nos estamos xogando cuestións bastante importantes. Incluso as súas palabras poden provocar unha disuasión de sectores sociais que podían estar pensando en investir en materia sanitaria dentro do noso país.

Mire vostede, gustaríame saber que porcentaxe de poboación ten vostede como obxectivo en atención primaria. Gustárame saber, tamén, cando vostede di que se rematará a construción do hospital de Santiago, da Costa Atlántica, do Barbanza e do Salnés, iso que é, ¿remata-la construción ou poñelos en funcionamento? Eu creo que debía comprometerse a poñelos en funcionamento, que é distinto que remata-la construción. A construción pode rematar, incluso, a finais da lexislatura sen que se abra ningún destes hospitais, e nós pensamos que levan demasiado tempo agardando para que nin sequera exista un compromiso de posta real e completa en funcionamento.

Ademais gustaríame saber, ¿vai haber unha elección de médicos xerais, de pediatras, de xinecólogo? ¿Estamos en condicións de asumir un compromiso, de mellora-la calidade sanitaria ata ess extremos? A min gustaríame saberlo.

En materia de drogas, señor Fraga Iribarne -señor presidente, non vou abusar, loxicamente, da súa amabilidade, vou abreviar, pero lémbrolle tamén que o discurso do señor candidato foi de dúas horas e media, excepcionalmente longo. En calquera caso vou abreviar, agradecendo a súa xenerosidade-, o pasado domingo houbo unha importante mobilización en Vilagarcía. Unha manifestación que revela que é un

dos problemas máis sensibles que existen dentro do noso país. Todos queremos recupera-los mozos, os mozos que son vítimas da droga, recuperalos para a sociedade. Hai que construír unha sociedade con tódolos galegos, pero un problema desa envergadura non se pode resolver simplemente citándoo, é necesario que a droga, que é un dos problemas que máis lle preocupa á nosa xente, reciba, pola súa parte, tamén, unha referencia e un compromiso de Goberno.

¿Qué se vai facer en prevención? ¿Qué servicios de atención se van establecer? ¿Cómo se vai colaborar coas asociación e coas entidades? ¿Vai haber prazas de desintoxicación? ¿Qué vai ocorrer coas comunidades terapéuticas, que son insuficientes? ¿Imos impulsa-la reinsertión laboral dos mozos que padecen as drogodependencias? Esas son preguntas, estes son compromisos concretos que deberían estar aquí e que deberían resolverse.

Ou no tema da SIDA,. Hoxe é o día da SIDA, e eu, se me permiten un pouco esa broma, diría que vostede debería dicilo claramente, a SIDA contráese -todo o mundo o di- fundamentalmente por ignorancia, por falta de información, hai sistemas de prevención da SIDA, e os seus correlixonarios dino moitas veces: "todos con don Manuel". Vostede repita o mesmo, saque o de don Manuel se lle dá pudor, pero, realmente, a SIDA pódese evitar utilizando un preservativo, utilizando un condón, señor Fraga Iribarne. A min paréce-me que non debe dar ningún pudor dicir ningunha palabra se con iso lle prestamos un servicio ó país, se con iso situamos unha barreira fronte á enfermidade. Vostede debería asumilo, non soamente poñer aquí un lacito, senón comprometerse, comprometerse co que iso significa, o resto paréce-me que é simplemente un xesto de imaxe.

Ou en materia de educación. Mire, ¿van escolarizar ata os 16 anos? ¿Asumen o compromiso nesta lexislatura de escolarizar a tódolos mozos galegos ata os 16 anos? ¿Van impulsa-la educación especial dos minusválidos? ¿Esa imbricación da formación na sociedade podería ter un xesto colaborando máis intensamente coas APAS? É en Galicia onde as APAS teñen o papel menor de todo o sistema educativo de España. Aquí, onde se fala da familia, resulta que as APAS en materia educativa están absolutamente postergadas.

Ou en materia universitaria. ¿Qué taxas universitarias prevé vostede para o 1997? ¿Qué novas titulacións? ¿Realmente imos te-los sete campus universitarios para o ano 1997? Eses serían compromisos.

Qué vai facer para que as vivendas se constrúan, pero que se constrúan onde son máis necesarias. Son necesarias en toda Galicia, pero son máis necesarias nas grandes cidades, neses grandes núcleos é onde hai maior problema e, ademais, maior carestía. ¿Qué vai facer para que alí onde hai necesidades exista tamén a construción?

Mire, eu vou rematar falando simplemente do tema que vostede creo que tratou con maior relevo, que é o tema do autogoberno.

Hai tres manifestacións do autogoberno de Galicia desde o meu punto de vista. Unha é a autonomía, outra é un autogoberno en exclusiva e outra é participar no autogoberno da nova España e da Unión Europea. Son as manifestacións do autogoberno dos galegos, e eu son dos que cre que non se constrúe Europa xogando ó solitario, Europa constrúese co resto dos europeos, e a nova España constrúese co resto dos españois.

En materia de autogoberno eu lle debo dicir que para nós é necesario un equilibrio entre o dereito á diferencia que temos como pobo, para que non se converta en diferenza de dereitos, para que iso non sexa un freo á equiparación, á homoxeneidade das nosas condicións de vida con España e con Europa. Polo tanto, como plasmación do noso autogoberno, toda autonomía que sexa compatible coa solidariedade e coa cohesión. Non queremos que a Autonomía, en ningún caso, sexa o que xustifique as desigualdades ou as discriminacións, non debe existir. Sempre que se cumpra ese requisito non haberá ningún inconveniente desde o Grupo Parlamentario Socialista.

Vostede sabe que temos diferencias de criterios respecto da Administración única, non nos gusta nin a proposta nin o concepto, pero eu lle propoño aquí utilizar un método europeo. En Europa se esquece o debate de nomes e se entra a analizar propostas concretas. Eu creo que poderíamos utilizar ese esquema europeo, mirar caso por caso. Se realmente vostede considera un obxectivo a transferencia do ISM, do Instituto Social da Mariña, nese caso podemos coinci-

dir. Miremos en que temas podemos coincidir, que pasos concretos podemos dar.

Nós pensamos que se podían facer tres cuestións en materia autonómica. A primeira sería, nesta lexislatura, completar tódalas transferencias do Estatuto, e para iso existe, desde o noso punto de vista, un órgano que é a Comisión Mixta e a participación de tódolos grupos da Cámara. Ese sería un obxectivo importante, nós estaríamos dispostos a establecer posicións comúns no desenvolvemento do noso autogoberno, estaríamos dispostos, non existiría, desde o noso punto de vista, ningún inconveniente, en que se buscase un instrumento político. Pode ser unha comisión de federalización, se vostede considera que é a federalización, se se suma a ese propósito, non hai inconveniente. A lóxica cooperativa, a lóxica federal é a que nós defendemos, pero pode existir un diálogo sobre o desenvolvemento do autogoberno en Galicia.

O mesmo tempo hai outro gran obxectivo, a descentralización, a dotación de poder ós concellos, e pensamos que aí tamén debe existir diálogo político e institucional.

No financiamento autonómico direille exactamente o mesmo criterio, toda autonomía que non sexa incompatible coa discriminación nin a desigualdade. Nós actualmente achegamos ó Estado 100 ptas. e recibimos 136 do Estado. Vostede di ben, diminuímos os recursos do Estado, pero garanta Ben, garante antes que iso significa que imos seguir tendo 136 ptas. Se iso se garante, nós encantados de que Galicia poida financia-lo nivel de renda dispoñible que ten na actualidade, e o que queremos é financialo nós, por así dicilo, non que nolo financien. Se vai nese sentido, en aumenta-la capacidade deste país, aumenta-la súa renda dispoñible sen necesitar dos demais, ese é un reto importante, e paréceme que nese reto todos poderíamos ter algo que ofrecer.

Mire, vostede comezou o seu discurso -e xa remato-, retrucando a Cánovas, quen dicía que a política era a arte do posible e vostede dixo que era a arte do imposible. Eu creo que non se pasou ó maio do 68 cando dicían: "Sede realistas, pedide o imposible", creo que vostede non estaba nesa liña porque eu, cando mirei, falaba de que o imposible era facer cambiar para ben a cada un de nós e ó mundo. Ese era para

vostede o concepto do imposible, eu creo que é unha visión un tanto esceptica, creo que a política é a arte do posible, pero de facer posible o necesario e o xusto, e a min agradaríame que estes catro anos, fosen catro anos para facer posible o necesario e o xusto en Galicia.

Máis nada e moitas gracias.

O señor PRESIDENTE: Gracias, señor Sánchez Presedo

Ten a palabra o señor candidato.

O señor CANDIDATO Á PRESIDENCIA DO GOBERNO (Fraga Iribanre): Señor presidente, señoras e señores deputados, o señor portavoz do Grupo Socialista anunciou que non queren ser nin cómplices nin corresponsables de nós. Compréndoo perfectamente, sobre todo porque non van ter ocasión, a complicidade supón algún delicto, e nós non pensamos cometer ningún.

En canto a que van a facer unha oposición firme, non o dubido, se non firme, polo menos longa e plúmbea xa vemos que están preparados a facela.

Non se preocupe, nos ofrecémoslle algo, respectámo-la resposta de cada un, pero teño que dicir que non podo rectificar aquilo de que eu aspiro a que cada vez sexan máis os convencidos do que hai que facer en Galicia dentro das nosas teses, iso é esencialmente demócrata, creo que é precisamente bo saber que esperamos atraer máis xente. ¿Ou é que cre vostede que ten unhas zonas reservadas que son súas? Eu comprendo que cos votos que perdeu ultimamente lle preoccupe seguir perdendo, iso compréndeo calquera, pero, para mellor servizo de Galicia, cantos máis sexámo-los que o que pensámo-lo mesmo, mellor, e, naturalmente, respectando o que pensen os demais, cousa que, por certo, está á vista neste Parlamento.

Di vostede que non presentamos un programa. Presentamos un programa moi extenso ás eleccións e resumímolo en dúas horas e cuarto. Por certo, é natural que o candidato a unha investidura presentada polo presidente do Parlamento, e cunha maioría presumible, teña que ter un pouco máis de tempo. Hoxe dáme a impresión de que vostede estaba presentando o seu programa, cousa que, naturalmente, algún día terá

ocasión -eu penso que non será moi pronto-, en todo caso alí se falou de docenas de proxectos de lei, de novos organismos, moita xente dixo que presentaramos demasiadas cousas, e vostede quere que agora, responde ás súas preguntas, adiante o presuposto, adiante as leis, iso, evidentemente, non é posible.

Eu, desde logo, cando vostede falaba de deja vu eu, que non son home de estar cambiando por cambiar, o que parece que lle gusta a vostede, pareceume, iso si, que todo o que dicía vostede non tiña que ver con este Parlamento, como falar de relacións laborais neste momento no Parlamento de Galicia. Vaia vostede a Madrid, convenza os seus amigos do Goberno de que fagan as cousas con mais de xeito para que non teña lugar unha folga xeral, pero falar disto aquí, neste momento, paréceme un rasgo de humor, o cal, por certo, venlle moi ben a vostede, porque non é aficionado ó humor.

Tivo varios rasgos, como aquel de recordar que no 1987, cando chegaron vostedes, empezou a recuperación en Galicia, iso é un humor... Vostede vive no pasado, cando o partido tiña máis votos en Galicia e activo no Goberno. Vivir no pasado ten, polo menos, unha vantaxe, é máis barato, sobre todo neste tempo de inflación, pero, evidentemente, neste momento quedou perfectamente claro, que se hai quen discute se se debe falar ou non dun futuro sen ideoloxías, o que é seguro é que hai ideoloxías que non teñen futuro. Unha delas é a vosa.

Hai ben pouco tempo, Hayek podíalle dedica-lo o seu "Camino de servidumbre" ós socialistas de tódolos partidos, agora tería dificultades para atopar socialistas no mesmo socialismo.

En todo caso, no momento en que España -pola xestión de vostedes desde o ano 1982- pode comprobar aquela frase de que a sardiña é unha balea que pasou por tódalas fases do desenvolvemento socialista, paréceme que hai un exceso de humor, efectivamente non hai fórmulas máxicas, pero un pouco máis do que estamos vendo, evidentemente é así.

Di vostede que a crise é máis aguda en Galicia. Non é verdade, organismos obxectivos como as cámaras de comercio, como o informe das cámaras de aforro presentado hai pouco na Coruña polo señor Fuentes Quintana indican o contrario, que Galicia está

entre as tres comunidades que están a crecer e que van crecer máis no ano que vén. Non o digo eu. Por certo, en nalgúns documentos oficiais, por exemplo, do Goberno de Madrid vese un aumento da exportación, vese un aumento do investimento estranxeiro, etc. De modo que non acredito niso.

Dime vostede a min que non hai ningunha iniciativa, Ben, outro profesor que me suspende hoxe, xa van dous. Eu fun bastante bo estudante, pero, desde logo, o que non sei eu é a que vén aquí falar do pazo presidencial, sigo vivindo en Roxos moi tranquilo, non fago ningunha excepción doutro tipo, no seu tempo o Partido Socialista ofrecera a súa cooperación, desde logo o meu sucesor, que me temo non vai ser vostede, si pode estar mellor instalado, pero ninguén pensa nessas cousas.

O presuposto, e agradezo moito a actitude do seu grupo de facilitalo, como debe ser, á parte que o Goberno ten facultades para pedi-las sesións extraordinarias necesarias en xaneiro, efectivamente será o momento de discutir todos estes temas.

Relacións industriais. Volvo dicir que Madrid é un bo exemplo disto, pero, evidentemente, é unha competencia inicialmente de aquí. De comercio anunciamos unha nova lei, e así sucesivamente. De maneira que, se lle parece, imos tocar tres ou catro puntos de acusacións que vostede mencionou, sen entrar, como é natural, a facer aquí nesta ocasión, todo o traballo da lexislatura. Unha vez máis, vólvese sobre o tema da débeda Pois ben, a débeda galega deste ano máis a acumulada nos anteriores non supón máis có 32% dos ingresos presupostarios; e a cantidade determinada para amortización representa o 3,2% dos ingresos deste ano. A lei fixa un tope do 25%.

Na Comunidade Autónoma de Madrid, gobernada polos seus amigos, acadouse un 112%, fronte a ese 32% e un 14% de carga financeira; na de Murcia, gobernada por vostedes, é igualmente un 105% e 13%; en Estremadura, gobernada por vostedes, 52% e 12%. Polo tanto, Galicia está exemplarmente situada e iso permite facer investimentos superiores ós de calquera outra Comunidade Autónoma.

Fala vostede, en termos que non sei se son totalmente compatibles co mercado común nacional, establecido pola Constitución, e co mercado común da

Unión Europea que vostede con razón defende, duns apoios especiais ás empresas galegas. ¿A quen hai que dar esas axudas? ¿Ás PEMES? A Xunta de Galicia xestionou máis de 125 mil millóns de pesetas de axudas ás PEMES, fronte ós poucos máis de 40.000 que se administraron no tempo do Goberno tripartito, que son tres anos.

É evidente que a xestión do IGAPE é en favor dos galegos. Agora, nós non podemos evitar, como é lóxico, que poidan vir outras empresas, sobre todo de alta tecnoloxía. É máis, estamos obrigados a procurar, por canto sexa posible, que iso ocorra nos parques tecnolóxicos, e así sucesivamente. Pero non lle imos dar ningunha prioridade, máis ben ó contrario.

Fala vostede de agricultura. Pois ben, os plans de concentración parcelaria son perfectamente coñecidos e, por certo, están en perfecta realización. No ano 1994 vaise actuar sobre 180 mil hectáreas. Pero teño que dicir que o final da lexislatura estaba practicamente cumprido todo o Plan, que vostede coñece, con perfecto financiamento galego e non europeo.

O tema do leite é un tema no cal eu estimo moito que por fin esteamos de acordo en dicirlle a Madrid que non se pode rexionalizar, que vaíamos todos xuntos alí. Acepto encantado esa colaboración e non pido máis nada ca iso; digamos todos o mesmo.

Sobre o tema forestal, mire vostede, eu creo que se hai algo que non se lle debe discutir á Xunta, a que funcionou nestes catro anos, é que traballou seriamente o tema forestal que parou os lumes e que presentou un informe serio. Agora vostede quere saber canto poderíamos gastar cada un dos catro anos. Verémolo en cada presuposto; pero teña por certo que o Plan se vai cumprir, que, por certo, é a corenta anos.

Eu teño que dicir que escoitando ó señor Presedo, pareceu que o que sería bo é que o escoitasen en Madrid, onde algunhas das súas diatribas, observacións ou consellos sería moi bo que os tivesen en conta. Pero vir aquí agora, neste momento, a pedir que fagamos ó mesmo tempo un novo marco de relacións industriais...; Pero se estamos a cumprila lei! Só dicimos que estando garantida publicamente a prestación se poida ve-la xestión como se fai.

Naturalmente que o imos a estudar a fondo e con toda a razón.

Non imos dividi-los servicios sociais, nin sequera a súa organización administrativa. Á parte do que xa anunciei e confirmo, propoñémo-la maior parte (...) sanidade, onde poden ter unha enorme coordinación. Agora mesmo o caso (...) de Oleiros é un caso característico. Nós por fin sacamos do esquecemento a famosa (...) e alí vanse meter esas cousas, anciáns (...) aforrando cartos para dar máis servicio.

Pero aí non se fala do que imos facer coa muller, co neno ou co Plan de emprego xuvenil, que se deu con cifras que manteño (...) Ademais, todo iso dará lugar á creación dunha nova consellería -quero dicilo desde agora- á fronte da cal estará unha muller, unha gran muller. E teño que dicir que de todos estes temas non se pode improvisar nin facer demagogia como tamén se fai no caso das infraestructuras.

É verdade que unha parte das infraestructuras as fai o Estado, pero ¿quen xestionou? ¿quen firmou os convenios? ¿quen aportou para os teléfonos? ¿quen aportou para a gasificación? ¿quen aportou para que fose posible a gasificación? Pois foi a Xunta de Galicia con plans que nunca antes se fixeran.

Teño que dicir que nunha cousa si coincidimos: na confianza no futuro de Galicia e na necesidade do diálogo. Sabe moi ben que eu o ofrezco e que algúns demoran en recolle-la invitación.

En canto ó autogoberno, paréceme, señor Presedo, que un asunto desa importancia podería ser tratado dunha forma máis seria, porque levo catro anos facendo propostas, facendo libros brancos, e pódolle dicir que, desde logo, eu si me alegro moito de que por fin o escoitemos falar decididamente deste tema.

E permítanme que remate cunha broma, vostedes me perdoarán. A SIDA hai moitas formas de collela. As formas de evitala están na propaganda oficial da Xunta de Galicia, non imos repetilas aquí. Pero hai unha forma terrible de tela, que é o aburrimiento. Hoxe imos todos camiño da SIDA.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Gracias, señor candidato.

Ten a palabra o señor Sánchez Presedo.

O señor SÁNCHEZ PRESEDO: Señor presidente, desde logo, señor Fraga Iribarne, haberá que meter iso no manual de epidemiolóxico deste país: que as enfermidades se contraen polo aburrimiento. Desde logo sería bastante perigoso.

Vostede di que hai ideoloxías que non teñen futuro. Parece que vostede está moi interesado en falar de ideoloxías de futuro ou do futuro das ideoloxías. Eu o único que trataba de facer era falar do futuro deste país, falar do futuro deste país en economía, en política social; falar do futuro deste país en termos de como se pode construí-lo noso autogoberno. Eu, desde logo, creo que o que si ten futuro é a democracia; creo que teñen futuro os valores como os da liberdade e da solidariedade. E pensamos, ademais, que o que non teñen futuro son as políticas que van en contra deses valores, as políticas que van en contra desa dimensión de convivencia en paz e en liberdade que debe existir. Poden triunfar nun determinado momento, pero eu estou convencido de que van en contra do ritmo implacable da historia.

Por iso lle pregunto, xa que vostede di que vai na liña do futuro ¿por que non se restaura o acordo sobre as normas de funcionamento deste Parlamento? Son normas de funcionamento do Parlamento que non teñen ningún tipo de precedente. Eu creo que non vai se-lo futuro dos parlamentos europeos nin o futuro dos parlamentos democráticos que un partido impoña unilateralmente as normas de rogo. Eu creo que o futuro sería, desde o meu punto de vista, buscar un acordo sobre as normas de funcionamento do Parlamento. Sería unha boa oportunidade facelo nesta lexislatura.

Sería tamén bo para o futuro de Galicia facer que neste Parlamento exista debate político coa súa presenza máis periódica, abordando os debates, someténdose a iniciativas de control por parte da oposición. Eu creo que iso sería interesante.

Creo que tamén irá na liña de futuro aproveita-los recursos informáticos que existen na sociedade actual para ofrecer control dos recursos dos cidadáns. ¿Por

que non se crea unha oficina presupostaria neste Parlamento a través da que se poida, en todo momento, coñece-la evolución do Goberno. Eu creo que iso irá na liña de futuro.

Desde o meu punto de vista, señor presidente, poderíase camiñar tamén na liña de futuro da articulación deste país facendo que existan plans únicos de obras e servizos en toda Galicia, facendo que traballen conxuntamente a Xunta e as deputacións en beneficio dos nosos concellos, evitando que existan discriminacións, facendo que exista un trato equitativo con tódolos concellos do noso país, abordando temas importantes que están aí diante de nós e que poden estoupar, como é o tema dos residuos sólidos. Iso ó mellor é aburrido, pero, seguramente, será importante para os cidadáns que se resolva proximamente.

Desde o meu punto de vista, señor Fraga Iribarne, nós queremos falar de Galicia, queremos falar do futuro do noso país, non queremos falar de abstraccións.

Vostede referíase á débeda. Pois ben, imos velo. No presuposto de 1994 imos a te-la dobre carga financeira da que tiñamos anteriormente. A min gustaríame saber se vostede vai seguir acudindo á débeda. Vostede pódeme poñer as referencias das comunidades autónomas uniprovinciais; é dicir, as que sucederon as deputacións con tódalas súas débedas históricas -débedas que en moitas ocasións incluso corresponden a períodos non democráticos- Vostedes poden poñelo de acordo con iso. Pero, sobre todo, hai que preguntarse ¿para que se utiliza a débeda? ¿Que plans de investimentos existen para financiar-la débeda? Debía existir algún elemento de reflexión política para que nós soubesemos como vai manexa-la política económica.

Vostede fala das axudas ás empresas. Séntese moi satisfeito das axudas ás empresas. Nós pensamos que debería existir un compromiso explícito coas empresas galegas para colaborar a que sexan provedoras nos grandes concursos para normaliza-los seus produtos. Pero se vostede quere compromisos concretos, non hai ningún inconveniente. ¿Por que non asume vostede aquí a garantía, que debe darlles por exemplo, ós traballadores de Ferroatlántica, de que se van cumprir-los acordos subscritos e avalados polo

seu Goberno? Porque se está falando de redución de emprego, señor Fraga Iribarne. É unha mostra clara e de actualidade que está hoxe enriba da mesa. ¿Vanse cumprir os acordos? ¿Vaise mante-lo emprego? ¿Vaise cumprir, realmente, tódolos compromisos contraídos polos propietarios e pola Administración autonómica cos traballadores? Sería importante que vostede o asumirse aquí.

Claro, haberá moitos temas que lle resulten alleos, porque vostede chegou aquí e dixo, no seu discurso de investidura, que, probablemente, o labor dun Goberno nunha sociedade actual debía ser coma o dun apuntador de escea. Vostede quere, simplemente, estar coma un apuntador de escena, nin siquera participar na escena. Pero incluso un apuntador de escena pode tratar de dirixirse ós que están realizando a representación da nosa sociedade e falar de novos métodos, de novos valores, de novos comportamentos. Iso é necesario que o realice un Goberno, señor Fraga Iribarne.

Eu o que lle podo dicir é que nos próximos catro anos traballaremos por Galicia, polo noso país. Haberá momentos de coincidencia, haberá momentos de discrepancia. Traballaremos polo noso proxecto político, traballaremos por defende-los intereses dos que nos votaron e por defende-los intereses de tódolos galegos. Os próximos catro anos, señor Fraga Iribarne, quixeramos que fosen anos para o progreso de Galicia. Eu sempre dixen que nunca desexaba o fracaso dun Goberno. Eu desexo o éxito do Goberno e que a alternativa a ese Goberno non veña sobre o fracaso, senón por ser capaces de ofrecer aínda mellores proxectos. O que a min me disgustaría sería que nos próximos catro anos, simplemente, se perdese o tempo. É unha forma de perde-lo tempo, señor Fraga Iribarne, é declararse permanentemente aburridos.

Máis nada e moitas grazas.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Grazas, señor Sánchez Presedo.

Ten a palabra o señor candidato.

O señor CANDIDATO Á PRESIDENCIA DO GOBERNO (Fraga Iribarne): Señor presidente, se-

ñoras e señores deputados, pódolle asegurar ó señor Sánchez Presedo que, desde logo, tempo para aburrirme teño moi pouco. Diso pode estar absolutamente seguro.

Fala vostede do respecto ás regras deste Parlamento. Ben, pois aplícanse con tal flexibilidade que vostede puido falar hoxe máis do dobre do tempo que lle asignara a Xunta de Portavoces e ninguén dixo nada. Iso é o que estamos a facer.

Sobre o control presupostario acaba de anunciarse un plan de contabilidade que é o primeiro de España, absolutamente observable por todo o mundo. Igualmente, a Administración está a poñer un sistema de información polo cal cada un poderá saber onde están os seus expedientes. Xustamente imos por diante. Como din os paisanos: cando vostede vai nós xa estamos de volta.

En canto ás deputacións e ós concellos nós respetámo-la súa autonomía e tratamos de coordinalos. Vexa o Plan deportivo, por exemplo. É un exemplo mesmo do que vostede acaba de dicir, só que xa está feito.

Pero, en definitiva, o compromiso de Ferroatlántica foi asumido esta mañá. Tódalas partes dos convenios se cumprirán. Naturalmente, non teña dúbida ningunha diso.

Mire, señor Sánchez Presedo, eu hoxe é verdade que fun un pouco maliño dicindo que o seu discurso foi aburrido. Foino, pero quero recordar que eu non describín o seu discurso como fixo vostede co meu o outro día: como un discurso de despedida. Tamén o parecía. Estou seguro de que vostede sabe que aquí todos estamos cos nosos problemas, coas nosas representacións, coas nosas liortas, cos nosos resultados. Pero, en definitiva, o que si somos é xente que representa un sector de ideas. E neste momento o que estamos a asistir é a unha das máis dramáticas, fondas e profundas despedidas do final de século. É ó final, a despedida do socialismo. E non vou falar dos socialismos en xeral. Pense vostede o que foi entre nós un partido, que agora parece ser que xa o de obreiro lle sobra, que foi marxista-leninista nos anos 30, que dixo: "non somos demócratas, somos socialistas". Despois dixo "somos socialdemócratas". Agora, hoxe esqueceuse un pouco ese tema -supoño que con boas

razóns- e quere ser democrata ou "clintoniano", simplemente. Iso si que é unha despedida. A despedida destes días das discusións entre os distintos sectores da esquerda e das discusións cos sindicatos.

Non é una despedida, é -como diría en frase célebre o grande ese de Coiróz- Unha escura desbandada para a morte", esa é a despedida.

(Aplausos)

O señor PRESIDENTE: Gracias, señor candidato.

Ten a palabra, polo Grupo Parlamentario Popular, o señor Vázquez Portomeñe.

O señor VÁZQUEZ PORTOMEÑE: Señor presidente, señorías, teño a misión de expoñer-la postura do Grupo Parlamentario Popular, o cal implica falar de Galicia, do programa de investidura, da credibilidade do candidato e non entrar en debate cos señores portavoces dos demais grupos parlamentarios. Fíxoo xa o señor candidato, e cumpridamente. En todo caso, para o debate ocasión teremos.

Dito o cal, eu quero empezar por afirmar que Galicia, o 17 de outubro, acudiu ás urnas nunha porcentaxe que, polo alta, carece de precedentes nas tres eleccións autonómicas anteriores.

En segundo lugar, que nun número non igualado prestoulle aprobación a un programa e manifestouse a prol dunha persoa, de vostede, señor candidato, o cal non admite dúbidas nin debates.

En terceiro lugar, que dese xeito, elixindo programa e candidato, os galegos decidiron o seu propio camiño, decidiron os seus obxectivos e determinaron quen había de gobernalos durante os próximos catro anos. Asinaron o papel de cadaquén, auns -reitéroo- o papel da oposición a outros o papel de gobernar. A uns o papel de conducir a Galicia, a outros o papel de criticar, de formular propostas alternativas, de decidir cando se suman ós obxectivos concretos do goberno ou a propoñen outros, ou cando se opoñen a eses obxectivos concretos.

En definitiva, con este xeito de operar é o certo que os papeis políticos dentro desta sociedade están

absolutamente clarificados, pero eu non me resisto -sinceramente- a deixar de sacar a colación que ante as urnas os galegos foron iguais en dignidade, en liberdade, consciencia e responsabilidade. A súa clasificación en dous grupos: dun lado os que acabo de dicir e do outro os demais, significa maniqueísmo, significa, nin máis nin menos, que entender desigualdades que a lei non autoriza.

E teño que engadir, señorías -e é a única concesión que fago-, simplemente a referencia lonxana, que non é alusión, ó debate dos demais portavoces, que nunca trece foron máis que dezanove, nin dezanove máis ca corenta e tres.

Dito isto, os resultados, señor candidato, aínda que garantan democraticamente a súa elección, é o certo que abocan coa mesma intensidade a este debate e non só porque así o impoña, o esixa ou o demande o Estatuto de autonomía, senón porque isto é a esencia mesma da democracia. En definitiva, contraponer tesituras, falar de alternativas distintas no momento álxido da historia dun país no que este tenta elixi-lo seu conductor, o seu xefe de Goberno, o seu presidente, é algo -insisto- absolutamente obrigado pola esencia mesma da democracia.

E o Grupo Parlamentario Popular -xa o anticipo naturalmente que lle vai prestar apoio íntegro, e non só por coherencia electoral, senón porque vostede ofrécenos -sinceramente- a máis alta das credibilidades como candidato á Presidencia da Xunta de Galicia.

Recordo neste intre as palabras dun ilustre portavoz da oposición ditas en momentos absolutamente análogos de principios do ano 1990, cando afirmou tallante -eu diría que entre crítico e admonitorio- que vostede, señor candidato, comparecía ante o pobo galego espido de credibilidade e que só os feitos da súa traxectoria podían encher ese baleiro inicial.

Recordo tamén a resposta do señor candidato, absolutamente dialogante e serena, cando afirmou: "Dentro de catro anos volverannos a vulgar a todos polo que teñamos feito". E, efectivamente, señorías, o xuicio produciuse, contundente e positivo, ata o punto de que ningún democrata o pode ignorar nin tan sequera minorar.

E a súa credibilidade ten xustamente esa raíz, señor candidato, ten non só esa raíz, senón a raíz das mesmas realidades escritas indeleblemente sobre a xeografía deste país, desta nosa Galicia, que viviu illada -é certo- durante séculos, pero que empeza a atopalo protagonismo que a súa propia historia demanda.

Recordo, señor candidato, posto que se nos dicía que non falabamos de dar contas, e recordo -en definitiva- para aclarar cales son os fundamentos da súa credibilidade, aqueles feitos, fitos fundamentais na traxectoria deste Goberno, como foron os das autovías, que non deixou de ser un pacto histórico, como son o entramado interno de comunicacións de Galicia, que incrementa as posibilidades de solidariedade dos galegos e moderniza o país, como son as telecomunicacións, que nos sitúan á vangarda de España e que comportan o feito sensibilizante de que os nosos fogares, por illados que estean, a pesar da nosa difícil xeografía e a pesar do espallamento, é o certo que poden ter e contar con teléfono como está acaecendo.

E son realidades a electrificación, o gas natural, os hospitais ou infraestruturas asistenciais, docentes e culturais, todo o cal integra un sumando nesta transformación de Galicia que fai que emprendese decida o viero da modernidade e do progreso.

Moitos treitos e moitas etapas faltan aínda por queimar. Pero é o certo que ese inicio fai ve-la posibilidade das metas. E eu diría, señor candidato, que non me resisto a sacar a colación que neste ano 1993, no que 7 millóns de visitantes pisaron esta terra, que tivémo-los galegos a posibilidade de os trocar en embaixadores cando regresaron ó seu lugar de orixe para que falasen do noso nome, divulgasen este país, en definitiva que falasen das nosas tradicións, das nosas historias, dos nosos monumentos e do pródiga que foi a natureza á hora de dotar esta Fisterra europea.

Direille, señor candidato, que nos visitaron gobernantes e homes de ciencia, uns déronnos protagonismo político e outros déronnos protagonismo cultural, e que os milleiros, os millóns de visitantes aquí presentes, crearon en Galicia a esperanza de consolidarse como país turístico que, en definitiva, supón dinamización en tódolos aspectos e, especificamente, no as-

pecto económico, que nós non só non rexeitamos senón que buscamos con afinco, seguindo os criterios do propio discurso de investidura.

Señor candidato, eu diría que a súa credibilidade, constatada -insisto- polo xuicio supremo do pobo galego, aparece tamén vigorizada por un talante de diálogo, de chamada á participación -reiterada dentro desta propia sesión-, ó diálogo e, en definitiva, á colaboración e ó compromiso, e tamén a solidariedade entre tódolos galegos.

É xustamente neste discurso onde a solidariedade aparece traducida pragmaticamente nun dos eixos que poden axudar ó rexurdir económico de Galicia. Ó aproba-lo seu discurso, señor candidato, que -en definitiva- era o programa presentado polo Partido Popular ás eleccións, unha vez traducido pragmaticamente, o pobo galego marcou xa as súas prioridades. E xustamente a primeira desas prioridades, que aparece constatada, por certo, no seu programa de investidura, é concretamente a xeración de emprego, a loita contra o paro que se propón nunha sociedade -a nosa- que a pesar de soportala en moito menor proporción cás sociedades dos seus contornos é o certo que a sente coma un mal contra o que é preciso esforzarse todos colectivamente.

É dicir, que, en definitiva, ese é o primeiro dos obxectivos, que no discurso de investidura, no programa de investidura, aparece servido co único instrumento capaz -realmente- de erradica-lo paro, capaz de loitar eficazmente contra o mesmo, que é xustamente, desde a concepción dun mercado global que impera neste mundo, a creación dunha maior produtividade, o incremento da calidade, o incremento da competitividade. Chámalle fundamente a atención ó Grupo Parlamentario Popular -concretamente- ese Plan de competitividade esgrimido no discurso con toda precisión, con toda concreción e con todo detalle, que vén significar -señor candidato-, sinxelamente, medidas de política de todo tipo, de política económica de toda índole, de política forestal e agraria, de política de pesca, de política de desenvolvemento da artesanía, de política industrial, de política de apoio ó cal significa, señor candidato, naturalmente, que tamén se pensa na investigación técnica e científica, pénsase nas infraestruturas, pénsase especificamente no solo industrial como punto necesario de asentamento deste

futuro industrial que para Galicia aparecía resaltado neste programa de investidura.

Nas súas propostas hai contidos, hai claridade, hai concreción, hai creatividade e hai realismo, con todo o esforzo, con toda a exposición e con toda a brillantez que cabía esperar. É dicir, que estas mesmas características foron trasladadas ás propostas de política social que alguén botou de menos e, sinceramente señorías, é o certo que se fixo un deseño absolutamente claro da política educacional, da política de familia, da política de deportes, da sanidade, da vivenda e da protección civil.

Quero dicir, en definitiva, que a súa idea de Galicia, señor candidato, é a idea que aniña na maior parte dos corazóns dos galegos. Baséase na fe respecto da personalidade histórica deste país, diferenciado pola súa lingua, a súa cultura, as súas tradicións e a súa historia, que son a base da súa autonomía, e a Autonomía foi xustamente a cerna do seu discurso, señor candidato.

Direi que é unha autonomía concibida equidistantemente de independentismos trasnoitados, pero tamén de servidumes alleas ás influencias ou decisións que impiden un servizo leal ós intereses de Galicia. É dicir que, en definitiva, cando se incita á solidariedade no medio dunha España común e dunha Europa comunitaria estase creando unha das columnas sobre a que debe asentarse, xusta e concretamente, a nosa axuda e o noso rexurdir económico, porque para garantir a demáandanse foros nos que se escoiten adecuadamente as voces de Galicia e, en definitiva, soen as nosas reivindicacións neses foros, vertebradores do Estado das autonomía, que deben atopar finalmente a súa estable definición.

É dicir, que a tales propósitos responden as propostas de verdadeira conversión en Cámara territorial do Senado e da creación da Conferencia permanente de presidentes autonómicos. Responde a vigorización daqueles organismos europeos de encontro e, especificamente, do Comité das rexións. Un e outros foros deben se-la garantía da xusticia que Galicia reclama no reparto dos fondos de investimento, tanto estatais coma europeos.

Remato, señor presidente, señorías, dicindo que o discurso constitúe unha exposición concreta e priori-

zada daquel programa que o Partido Popular lles presentou o 17 de outubro ós galegos. Que nós felicitámonos, como Grupo Parlamentario Popular, de que os debates desta Cámara comezasen cunha proposta tan brillante como é ese discurso. Que ese propio discurso é unha chamada, desde a confianza, a tódolos galegos a comprometerse na tarefa de, xuntos, levar a Galicia ó lugar que lle corresponde. O obxectivo non é fácil nin as circunstancias son doadas, pero sabendo os obxectivos que queremos acadar, sabendo onde queremos ir e sabendo quen debe conducirnos, as metas pódense conseguir.

O Grupo Parlamentario Popular non só vai apoi-la súa investidura, señor candidato, senón que desde a solemnidade desta tribuna comprometo o seu constante apoio ó programa aquí exposto, ó Goberno que vostede designe e, evidentemente a vostede como presidente dese Goberno.

No nome, tamén, do Grupo Parlamentario Popular, eu quero que as miñas últimas palabras sexan de recordo das súas constantes chamadas ó esforzo e ó traballo común de tódolos galegos a prol desta terra, e para este compromiso boto man tan só de catro versos de Pondal, pertencentes á súa eterna estrofa, á súa eterna composición, o poema "Os pinos" que din: "Galegos, sede fortes, prontos a grandes feitos, loita-de polos destinos dos eidos de Breogán".

Moitas gracias.

(*Aplausos*)

O señor PRESIDENTE: O señor candidato ten a palabra.

O señor FRAGA IRIBARNE: Señor presidente, moi brevemente por unha elemental cortesía que me obriga a agradecer-lo apoio do Grupo Popular tan eloquentemente expresado polo seu portavoz. Espero non defraudar-los nosos amigos. Eles, e penso que tódolos os que están nesta Cámara, saben que non nos esperan tempos fáciles nin misións doadas e que a nobre e difícil tarefa de gobernar, a responsable tarefa de administrar, que obriga a decidir entre males buscando o menor dos posibles, é especialmente difícil en tempos que non son de abundancia.

Por iso eu, neste momento, ó asumir, se así o decide a Cámara, unha nova e importante responsabilidade, considérome obrigado outra vez a facer un chamamento xeral ó Parlamento e á sociedade galega á responsabilidade. Non hai dúbida de que, neste momento, demandas, coma as que se escoitaron estes días, de menos responsabilidade, menos selectividade e menos exames, non teñen que ver coa situación na que nos atopamos.

Eu fago unha cordial invitación a tódolos ilustres representantes do pobo galego neste Parlamento, pero a tódolos galegos, a unha meditación conxunta e a unha acción concertada. Imos a sucari, como dixera Camoens, mares nunca antes navegados. Estamos nunha fin de século con serias tormentas e borrascas.

Por certo, quero recordar un veleiro galego que nos representa nestes días no medio delas, que é un símbolo de moitas cousas e que lle desexo todo o éxito.

A profundidade da crise actual vai moito máis aló das recesións do ciclo tradicional. Pasa probablemente, por un novo contrato social. Claro que estamos preparados para acometelo no que de nós dependa desde a nosa fistera. A imposibilidade de resolver os problemas con medidas sinxelas, con medidas protectionistas dun tipo ou doutro, é algo que non podemos esquecer. Só hai saída desde onde dixemos: no triángulo formación, competitividade e investigación, e todo iso baseado no esforzo. Todo vai na mesma dirección. Imos a un gran mercado global mundial con zonas integradas de libre comercio: o como surge América, a Unión Europea...

Para chegar aí, para establecernos, espéranos anos difíciles. Temos que estar á súa altura. Polo de agora, de pronto, e grazas o bo sentido do pobo galego, imos abordalo desde unha situación política estable que nos permitirá facerlle fronte con seriedade ó que veña, con propostas serias e apoiadas.

Fago un chamamento xeral á serenidade e á prudencia. O Goberno galego fará canto estea na súa man para defende-la nosa terra e os lexítimos intereses de tódolos galegos. Convida a todos, neste momento, non á confrontación, senón á concertación, ó diálogo, á busca de solucións: non a posicións rixidas ou estériles. Faino desde un chamamento que nace

dunha ilusión pero dunha responsabilidade, dunha esperanza, dunha conciencia, dun idealismo último pero que ten que apoiarse no realismo. Imos continuar esa vella loita que un día levaran un Xelmírez, promotor da ruta xacobeá, un Fonseca creador hai 500 anos da Universidade compostelán, os condes de Andrade e de Lemos, defensores do voto en Cortes, Feixoo e Cornide, que promoveron coma ninguén a Ilustración en Galicia e en España, como panca de modernización e o desenvolvemento.

Quixera que esta última mensaxe neste debate de investidura chegase ós galegos de Bos Aires, de Caracas, de Alemaña ou de Suíza, ós de Barcelona, ós de Bilbao, os da Costa da Morte, os de Valdeorras ou da Terra Cha porque a todos devolvo gratitude e compromiso pola confianza. Pero os cito a que, neste que vai ser ano da familia, coma unha gran familia, aquela que pensaran por primeira vez en xuntar nunha visión nova Murguía e Brañas, a Xeración Nós ou tódolos mellores galegos de tódolos tempos, sexamos capaces, desde aquí, de axudar a enfrontarse cos problemas de desafío da fin de século ó servizo da cal saberemos cumprir co noso deber.

Moitas grazas.

(Aplausos).

O señor PRESIDENTE: Grazas, señor deputado.

A sesión reiniciárase ás sete da tarde para a votación.

Suspéndese a sesión.

Eran as seis e quince minutos da tarde.

Reiníciase a sesión ás sete da tarde.

O señor PRESIDENTE: Teñan a bondade as señoras e señores deputados de ocupar os seus escanos.

Procederáse á votación.

De conformidade cos artigos 92.2 e 136.6 do Regulamento, a votación será pública e por chamamento.

Procederase a sortea-lo número que corresponda á señora ou señor deputado polo que se deba comeza-la votación e seguirase por orde alfabética.

O señor vicesecretario, se ten a bondade, extraerá unha bóla.

O señor VICESECRETARIO (Álvarez Domínguez): É o número 31.

O señor PRESIDENTE: O señor secretario da Mesa indicaranos a que deputado corresponde o número 31.

O señor SECRETARIO (Iribarren Fernández-Rogina): O número 31 corresponde a don Aurelio Miras Portugal.

O señor PRESIDENTE: Procedemos ó chamamento. A Cámara vota sobre a confianza ou non ó candidato. As contestacións posibles son si, non ou abstención.

O señor SECRETARIO (Iribarren Fernández-Rogina):

D. Aurelio Miras Portugal. Si.
D. Julio Montes Márquez. Si.
D. José Domingo Oreiro Rodríguez. Si.
D. Santos Oujo Bello. Non.
D. Jesús Carlos Palmou Lorenzo. Si.
Dª. Pilar Pedrosa González de Castejón. Si.
D. José Serafín Pena Souto. Si.
D. Fernando Alfredo Pensado Barbeira. Si.
D. Manuel Pérez Álvarez. Si.
D. Tomás Pérez Vial. Si.
D. Nazario Pin Fernández. Si.
D. Jaime Pita Varela. Si.
Dª María Josefa Porteiro García. Non.
D. Alberte Xullo Rodríguez Feijoo. Non.
D. Xosé Enrique Rodríguez Pena. Non.
D. Fernando Carlos Rodríguez Pérez. Si.
D. Dositeo Rodríguez Rodríguez. Si.
D. Francisco Rodríguez Sánchez. Non.
D. José Manuel Romay Beccaría. Si.
D. Manuel Ruíz Rivas. Si.
D. Juan Fernando Salgado García. Non.
D. Antolín Sánchez Presedo. Non.
D. Francisco Sineiro García. Non.
D. José Enrique Sotelo Villar. Si.
D. Alfredo Suárez Canal. Non.
D. Roberto Taboada Rivadulla. Non.

D. Xosé Enrique Tello León. Non.
D. Celestino Torres Rodríguez. Non.
D. Francisco Trigo Durán. Non.
D. Manuel Vázquez Fernández. Non.
D. Víctor Manuel Vázquez Portomeñe. Si.
D. Guillermo Vázquez Vázquez. Non.
D. Xesús Vega Buxán. Non.
D. Agustín Vega Fuente. Non.
D. José Antonio Ventoso Mariño. Non.
D. José Manuel Vila Pérez. Si.
D. José Luís Alonso Riego. Si.
Dª María Antonia Álvarez Yañez. Non.
Dª María José Ares Casal. Si.
D. José Carlos Baños Márquez. Non.
D. Daniel Barta Quintás. Si.
D. Xosé Manuel Beiras Torrado. Non.
D. Antonio Carro Fernández Valmayor. Non.
D. Juan Casares González. Si.
D. Roberto Castro García. Si.
D. Francisco Cerviño González. Non.
Dª Fernanda Cerviño Villaverde. Si.
D. Gerardo Jesús Conde Roda. Si.
D. José Cuiña Crespo. Si.
D. Manuel Ceferino Díaz e Díaz. Non.
D. Juan Miguel Diz Guedes. Si.
D. Pablo Egerique Martínez. Si.
Dª Olaia Fernández Dávila. Non.
D. Juan José Fernández García. Si.
Dª Teresa Fernández Piñeiro. Si.
D. José María Fernández Rosende. Si.
D. Manuel Fraga Iribarne. Si.
D. José Antonio Cesario Franco Cerdeira. Si.
Dª María Pilar García Negro. Non.
D. Antonio Edelmiro Gato Soengas. Non.
D. José Giraldez Maneiro. Non.
D. Fernando González Suárez. Si.
D. Uxio Labarta Fernández. Non.
D. José Lage Lage. Si.
Dª Manuela López Besteiro. Si.
D. José María López Noceda. Si.
D. Manuel López Outeiral. Si.
D. Emilio López Pérez. Non.
Dª María Elisa Madarro González. Si.
D. Manuel Martínez Garrido. Si.
D. Bautista Goyel Álvarez Domínguez. Non.
D. Tomás Iribarren Fernández-Rogina. Si.
D. Miguel Anxo Cortizo Nieto. Non.
D. José María García Leira. Si.
D. Victorino Núñez Rodríguez. Si.

O señor PRESIDENTE: Ó acada-lo candidato 43 votos a favor, que supoñen a maioría absoluta desta Cámara, enténdese outorgada a confianza.

Deste resultado, cumprindo o mandado polo artigo 18 da Lei da Xunta e o seu presidente, darei conta á Súa Maxestade El-Rei.

(Aplausos).

Levántase a sesión.

Eran as sete e seis minutos da tarde.